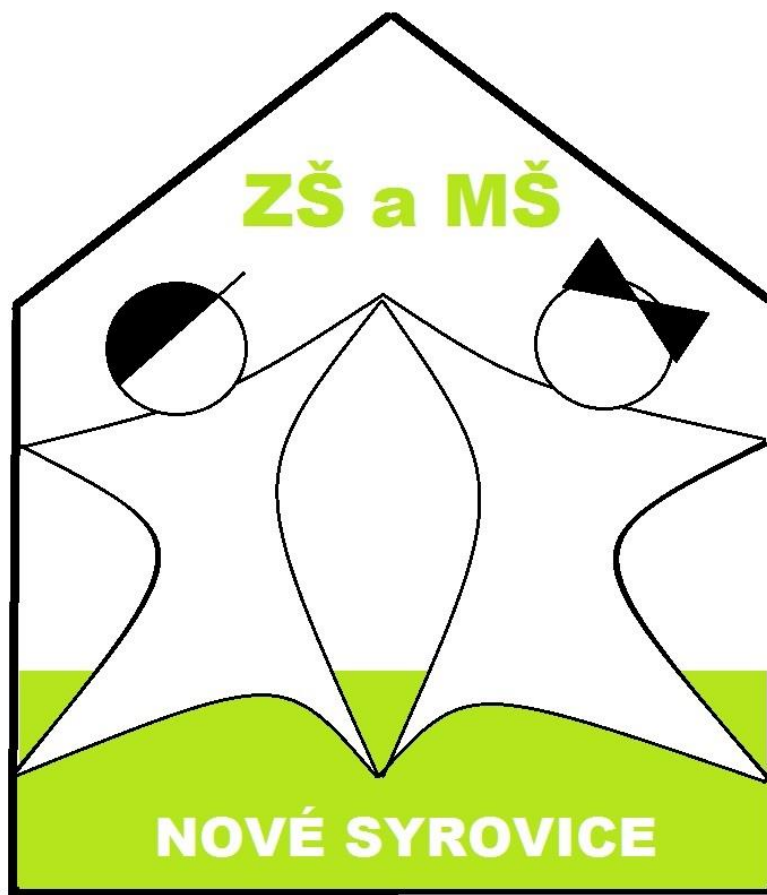

ŠVP PV MŠ A ZŠ NOVÉ SYROVICE

Č.j.:	Spisový / skartační znak	ZS 55/2019	A.1.	A10
Vypracovala:	Renata Čelová vedoucí učitelka mateřské školy			
Schválila:	Mgr. Ivana Vodáková, ředitelka školy			
Pedagogická rada projednala dne	26. 8. 2019			
ŠVP PV nabývá platnosti dne:	1. 9. 2019			
ŠVP PV nabývá účinnosti dne:	1. 9. 2019			
Změny v ŠVP PV jsou prováděny formou číslovaných písemných dodatků, které tvoří součást tohoto předpisu.				

**ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
PŘEDŠKOLNÍ VÝCHOVY
PRO ZÁKLADNÍ ŠKOLU A MATEŘSKOU ŠKOLU
NOVÉ SYROVICE**

“KROK ZA KROKEM”

Obsah

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE.....	5
1.1 Hlavní principy Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání	7
1.2 Předškolní vzdělávání v systému vzdělávání a jeho organizace.....	7
2 OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	8
3 PODMÍNKY A ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ	8
3.1. Životospráva	8
3.2. Psychosociální podmínky.....	9
3.3 Materiální podmínky	10
3.4 Hygienické podmínky.....	10
4 ORGANIZACE.....	11
4.1 Řízení mateřské školy.....	11
4.2 Personální a pedagogické zajištění	12
4.3 Spolupráce s rodiči.....	12
4.4 Spolupráce odborná	13
5 ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ	14
5.1 Přijímání dětí do naší mateřské školy	14
6 CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU.....	15
6.1 Pojetí a cíle předškolního vzdělávání.....	15
6.2 Metody a formy práce	15
7 CÍLOVÉ OBLASTI PRO DĚTI PŘEDŠKOLNÍHO VĚKU	19
7.1 Dítě a jeho tělo	19
7.2 Dítě a jeho psychika.....	22
7.2.2 Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace	24
7.2.3 Sebepojetí, city, vůle.....	27
7.3 Dítě a ten druhý.....	29
7.4 Dítě a společnost	32
7.5 Dítě a svět	36
8 VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ MLADŠÍCH TŘÍ LET.....	40
8.1 Dítě a jeho tělo	40
8.2 Dítě a jeho psychika.....	44
8.3 Dítě a ten druhý.....	45
8.4 Dítě a společnost	46
8.5 Dítě a svět	47
9 VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ PŘEDŠKOLNÍHO VĚKU	49
9.1 Oblast předmatematické gramotnosti	50
9.2 Oblast enviromentální gramotnosti	50
9.3 Oblast předčtenářské gramotnosti.....	51
9.4 Oblast finanční gramotnosti	53
9.5 Oblast tělesného rozvoje	54
9.6 Oblast hudebního rozvoje	55
10 VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	56
10.1 Systém péče o děti s priznanými podpurnými opatřeními ve škole.....	57

10.3 Podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními	58
11 VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH	59
12 KOMPETENCE	60
12.1 Kompetence k učení	60
12.2 Kompetence k řešení problémů	60
12.3 Kompetence komunikativní	61
12.4 Kompetence sociální a personální	61
12.5 Kompetence činnostní a občanské	62
13 CÍLE MATEŘSKÉ ŠKOLY	64
14 VZDĚLÁVACÍ OBSAH	65
PODZIM ČARUJE	65
14.1 Září	65
14.2 Říjen	67
14.3 Listopad	70
ZIMA ČARUJE	72
14.4 Prosinec	72
14.5 Leden	74
14.6 Únor	76
JARO ČARUJE	78
14.7 Březen	78
14.8 Duben	79
14.9 Květen	81
LÉTO ČARUJE	82
14.10 Letní období	82
15 EVALUAČNÍ SYSTÉM MATEŘSKÉ ŠKOLY	85
15.1 Cíl evaluace	86
15.2 Metody a prostředky	88
16 ZÁVĚR	90

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název a sídlo školy: Základní škola a Mateřská škola příspěvková organizace,
Základní škola a Mateřská škola Nové Syrovice 5, PSČ 675 41

Právní forma: příspěvková organizace od 1.1.2003

IČO: 70983909

Telefon: 736 487 039

Email: zsnovesyrovice@volny.cz

Zřizovatel: Obec Nové Syrovice

Nové Syrovice 2

PSČ 675 41

Zpracovatel programu: Renata Čelová

ŠVP PV vychází z reálných možností a podmínek naší mateřské školy. Program je v souladu s § 23 odst. 3, § 29 odst. 2, § 35 odst. 2, § 123 odst. 5 a § 161c odst. 2 písm. c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školní zákon), ve znění zákona č. 383/2005 Sb., zákona č. 49/2009 Sb., zákona č. 472/2011 Sb., zákona č. 178/2016 Sb. a zákona č. 101/2017 Sb., vymezuje hlavní požadavky, podmínky a pravidla pro institucionální vzdělávání dětí předškolního věku. Je otevřený pro školu, učitele i pro děti. Vytváří podmínky k tomu, aby bylo možné za předpokladu zachování společných pravidel – vytvářet a realizovat svůj vlastní třídní vzdělávací program. Logopedická prevence přispívá k lepší komunikaci, vzájemnému pochopení a dosažení co možná nejlepší úrovně komunikačních schopností u dětí před nástupem povinné školní docházky. Chceme u dětí vytvořit základní hygienické a sociálně kulturní dovednosti, návyky ve vztahu k životnímu prostředí, probouzet citový vztah k přírodě a k výtvarům lidské práce i k lidem samotným. Pochopit správné a nesprávné chování člověka k životnímu prostředí – k přírodě, i smysl a důvod třídění odpadu. Získat povědomí a chuť chránit přírodu a umět hledět do budoucnosti.

Filosofií vzdělávacího programu je naučit děti vidět vše krásné kolem nás, umět se radovat z krásné přírody a hezkých mezilidských vztahů. Pěstovat v dětech lásku ke své rodině, rodné vlasti, mateřskému jazyku, přírodě a zvířatům. Zároveň podporovat zdravý tělesný, psychický a sociální vývoj dítěte a vytvářet optimální podmínky pro jeho osobnostní rozvoj a základy pro další vzdělání.

Při vzdělávání dětí předškolního věku jsme se zaměřili se na rozvoj dovedností předcházejících čtení, psaní a rozvoj elementárních matematických souvislostí dětí v mateřských školách a na logopedickou prevenci. Formu aktivních činností pro seznamování s technickými dovednostmi vzbuzujeme v dětech zájem o technické a manuální činnosti. Dětem se speciálními vzdělávacími potřebami budou poskytována podpůrná opatření, o kterých budou rozhodovat školská poradenská zařízení.

**ŘEKNI MI A JÁ ZAPOMENU,
UKAŽ MI A JÁ SI ZAPAMATUJI,
NECH MNE TO UDĚLAT A JÁ POCHOPÍM.**

staré čínské přísloví

1.1 Hlavní principy Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání

ŠVP PV byl formulován tak, aby v souladu s odbornými požadavky současné kurikulární reformy:

- akceptoval přirozená vývojová specifika dětí předškolního věku a důsledně je promítal do obsahu, forem a metod jejich vzdělávání
- umožňoval rozvoj a vzdělávání každého jednotlivého dítěte v rozsahu jeho individuálních možností a potřeb
- zaměřoval se na vytváření základů klíčových kompetencí dosažitelných v etapě předškolního vzdělávání
- definoval kvalitu předškolního vzdělávání z hlediska cílů vzdělávání, podmínek, obsahu i výsledků, které má přinášet
- zajišťoval srovnatelnou pedagogickou účinnost vzdělávacích programů vytvářených a poskytovaných jednotlivými mateřskými školami
- vytvářel prostor pro rozvoj různých programů a koncepcí i pro individuální profilaci každé mateřské školy
- umožňoval mateřským školám využívat různé formy i metody vzdělávání a přizpůsobovat vzdělávání konkrétním regionálním i místním podmínkám, možnostem a potřebám
- poskytoval rámcová kritéria využitelná pro vnitřní i vnější evaluaci mateřské školy i poskytovaného vzdělání

1.2 Předškolní vzdělávání v systému vzdělávání a jeho organizace

Vzdělávání v mateřské škole je plánováno podle Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (RVP PV, 2004).

Úpravy ŠVP PV pro zařazení dvouletých dětí do mateřských škol byly provedeny na základě ustanovení zákona č. 178/2016 Sb. Poskytování předškolního vzdělávání je podle školského zákona veřejnou službou.

2 OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

ZŠ a MŠ Nové Syrovice je od 1.1.2003 příspěvková organizace, kterou zřizuje obec. Sdružuje základní školu, mateřskou školu, školní družinu a školní jídelnu. Vzdělávacím programem pro naši školu je od 1.9.2007 Školní vzdělávací program ZŠ a MŠ Nové Syrovice - Škola pro všechny. Celá školní budova byla v roce 2004 generálně opravena a byly získány i nové prostory v půdní vestavbě. Do školky docházejí děti z 5 okolních obcí. Výhodná je poloha školy ve středu obce u autobusové zastávky. Mateřská škola je přízemní budova, nepodsklepená, bez půdních prostor. Uvnitř jsou dvě prostorné třídy s kapacitou 43-ti dětí. Děti jsou rozděleny do dvou tříd.

I.třída děti ve věku 4-6 let

II. třída děti ve věku 2-5 let

Každá třída má vlastní šatnu a sociální zařízení, které bylo v roce 2004 zrenovováno. Zaměstnanci mají k dispozici sociální zařízení, sborovnu a kancelář. Třídy jsou vybaveny novým nábytkem, stoly jsou přizpůsobeny rozdílné výšce dětí. Prostorové uspořádání vyhovuje skupinovým i individuálním činnostem dětí. Hračky, didaktické hry a stavebnice jsou převážně moderní, dřevěné a jsou umístěny tak, aby na ně děti dobře viděly, mohly si je sami brát. Jejich uložení je odstupňováno věku. Při výzdobě celé školy jsou používány autentické výtvarné práce dětí a učitelek. K dispozici je tělocvična vybavená rehabilitačními pomůckami. Aktivně využíváme třídu s interaktivní tabulí.

Mateřská škola má zahradu o rozloze 1100m² se zabudovaným sportovním nářadím a cvičební plochu 49m². Prostory zahrady jsou vybaveny tak, aby umožňovaly dětem rozmanité pohybové a další aktivity. Velmi hezky působí vzrostlé ovocné stromy, které dotváří ráz zahrady.

3 PODMÍNKY A ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

3.1. Životospráva

Strava se připravuje se ve školní jídelně, která se nachází v samostatné budově. Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava. Je zachovávaná vhodná skladba jídelníčku, dodržovány technologie přípravy pokrmů a nápojů. Dodržujeme pitný režim. Děti mají k dispozici dostatek tekutin ve třídách i na školní zahradě. Mezi jednotlivými pokrmy jsou dodržovány vhodné intervaly. Rodiče jsou seznámeni s

Provozním řádem školní jídelny. Jídelní lístek je vyvěšen na viditelném místě na nástěnce. Je dodržován pravidelný denní rytmus a řád - je však i flexibilní, aby umožňoval činnosti v průběhu dne přizpůsobit individuálním potřebám a aktuálním situacím. Denní rytmus poskytuje časovou dotaci pro mladší děti. Program činností je přizpůsobován okamžité kvalitě ovzduší. Děti mají dostatek volného pohybu. Mimořádnou pozornost věnujeme posilování kladného vztahu k pohybu a zvyšování tělesné zdatnosti a odolnosti. Je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku.

Čeho chceme dosáhnout:

Zlepšení stravovacích návyků dětí. Posílení kladného vztahu dětí k pohybovým aktivitám.

Jakými prostředky:

Přirozenými a správnými návyky učitelky, individuálními pohovory s rodiči. Dalším vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti pohybové aktivity dětí.

3.2. Psychosociální podmínky

Všichni zaměstnanci školy vytváří dětem takové prostředí, aby se zde cítily spokojeně, jistě a bezpečně. Nově přichozí dítě má možnost se postupně adaptace. Děti nacházejí potřebné zázemí, klid, bezpečí, mají stejná práva, stejné možnosti i stejné povinnosti. Pedagogové se snaží o nenásilnou komunikaci s dítětem, která je mu příjemná, kterou navozuje vzájemný vztah důvěry a spolupráce. Postupně vyřazujeme nezdravou soutěživost dětí. Převažuje pozitivní hodnocení a pochvaly. Podporujeme dítě v samostatnosti a sebedůvěře. V dětech rozvíjíme toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, vzájemnou pomoc a podporu. Třída je pro děti kamarádkým prostředím, s jasnými pravidly chování. Pedagogové se dostatečně věnují vztahům ve třídě, nenásilně tyto vztahy ovlivňují prosociálním směrem /prevence šikany a jiných patologických jevů u dětí.

Čeho chceme dosáhnout:

Zvládnout přijatá pravidla chování, vzájemná tolerance.

Jakými prostředky:

Důsledným sledováním problémových i jiných situacích v průběhu dne. Hledáním jejich řešení společně s dětmi – podle přijatých pravidel. Přihlížením k individuálním potřebám dětí.

3.3 Materiální podmínky

V oblasti materiálních podmínek je vybavenost naší školy velmi dobrá. Hračky, didaktické pomůcky a ostatní vybavení je průběžně inovováno. K dispozici je tělocvična vybavená rehabilitačními pomůckami. Aktivně využíváme třídu s interaktivní tabulí. Prostory školní zahrady umožňují dětem rozmanité pohybové a další aktivity.

Čeho chceme dosáhnout:

Zabezpečení a obnova materiálních podmínek.

Jakými prostředky:

Hledáním sponzorů a dalších možností financování školy.

3.4 Hygienické podmínky

Mateřská škola splňuje vyhlášku č. 410/2005 Sb., upravující hygienické požadavky.

II. třída je vybavena i sprchou, do které mohou děti vstupovat bez cizí pomoci.

Čeho chceme dosáhnout:

Zabezpečení hygienických podmínek.

Jakými prostředky:

Dodržováním hygienických předpisů.

4 ORGANIZACE

Organizační zajištění chodu naší mateřské školy umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí a jejich potřeby. Do denního programu jsou zařazovány řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity. Veškeré aktivity jsou organizovány tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování, aby se zapojovaly do organizace činností, pracovaly svým tempem. Je dostatečně dbáno na osobní soukromí dětí. Děti mají možnost uchýlit se do klidného koutku a neúčastnit se společných činností. Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí. Vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí.

Uspořádání dne:

6.00 – 7:00 scházení dětí v I. třídě, hry podle zájmu dětí v jednotlivých třídách

7:00 – 9: 30 individuální práce s dětmi, pohybové aktivity, zdravotní cviky, průběžná svačina, vzdělávací činnost – spontánní, řízené, skupinové, individuální, frontální činnosti, příprava na pobyt venku

9.30 – 11.30 pobyt venku

11.30 – 12.00 převlékání, hygiena, oběd, příprava na odpočinek

12.00 – 14.00 odpočinek na lehátku, relaxace podle zájmu a potřeb dětí, individuální a skupinové činnosti

14.00 hygiena, svačina

14.30- 16.00 zájmové činnosti dětí, pokud to počasí dovoluje probíhá pobyt na školní zahradě do rozchodu dětí

4.1 Řízení mateřské školy

MŠ je součástí ZŠ. Ředitelka je zodpovědná za celý chod školy. Vedoucí učitelka řídí, plánuje, tvoří a organizuje chod mateřské školy. Spolupráce je založena na vzájemné důvěře, otevřenosti a toleranci. Každý zná své povinnosti, kterými se podílí na chodu celé školy. Spolupracujeme se zřizovatelem a dalšími zainteresovanými institucemi. Aktivně se podílíme na dění v obci pořádáním kulturních a společenských akcí.

Řízení personální: Profesionální přístup, otevřené jednání, pravdivost informací, mlčenlivost, řešení problémů, týmová práce.

Cíle v řízení personálním: Další vzdělávání pracovníků, vzájemná důvěra a tolerance, týmová práce.

Řízení ekonomické: Ekonomické zajištění, získávání sponzorů, úsporná opatření, spolupráce se zřizovatelem.

Cíle v řízení ekonomickém: Zajistit dostatek financí na plynulý provoz školy, zajistit dostatek financí na odměňování zaměstnanců jako motivační prostředek, investovat s dlouhodobou vizí.

Řízení koncepční: Dlouhodobá koncepce, jasné cíle, vhodné metody a formy, odborný růst zaměstnanců, naplňování cílů ŠVP PV, účelná evaluace.

Cíle v řízení koncepčním: Stále se vyvíjející ŠVP PV, DVPP organizovat dle plánu s přihlédnutím k potřebám školy, jasná organizační struktura –delegování úkolů.

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou vymezeny v pracovních náplních.

Komunikační a informační systém uvnitř mateřské školy i navenek je zakotven v organizačním řádu školy.

Učitelky se účastní pravidelně porad.

Kontrolní a evaluační činnosti se budou provádět tak, aby zahrnovaly všechny stránky chodu mateřské školy a tím byly užitečné a smysluplné.

Čeho chceme dosáhnout: Zkvalitnění práce všech pracovníků mateřské školy.

Jakými prostředky: Aktivním zapojením všech zaměstnanců do chodu mateřské školy, spolupráce a rozhodování při zásadních otázkách. Osobní zodpovědnost za plnění úkolů a dodržování termínů.

4.2 Personální a pedagogické zajištění

Pedagogové se sebevzdělávají, pracují jako tým a jednají profesionálním způsobem.

Čeho chceme dosáhnout: Využívat týmovou práci

Jakými prostředky: Získávat zkušenosti při vzájemných hospitacích mezi pedagogy, sebevzděláváním a dalším vzděláváním pedagogických pracovníků.

4.3 Spolupráce s rodiči

Škola aktivně spolupracuje s rodiči. Jsou pořádány třídní schůzky, projektové dny, tvoření s rodiči. Při podporování rodinné výchovy a pomoci rodičům v péči o dítě, nabízíme rodičům poradenský servis

v otázkách výchovy a vzdělávání dětí. Rodiče jsou pravidelně a dostatečně informováni o všem, co se v mateřské škole děje. Potřebné informace také získávají na nástěnkách a internetových stránkách školy.

4.4 Spolupráce odborná

Aktivní spolupráce s učitelkou 1. ročníku základní školy. Dále s SPC Moravské Budějovice, s Městskou policií a Záchraným sborem Moravské Budějovice.

5 ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací proces je organizován ve dvou třídách. Je zajištěn pravidelný denní rytmus, který je však současně flexibilní a přizpůsobuje se aktuálně vznikajícím potřebám školy či dětí. Děti jsou děleny do dvou tříd. I. třída je složena z dětí předškolního věku proto, abychom se mohli zaměřit na předškolní vzdělávání. II. třída je heterogenní. Jsou zde děti od dvou do pěti let. V této třídě přizpůsobený individuální adaptační režim. Činnosti probíhají individuální, skupinovou a frontální formou.

Provozní doba MŠ: 6.00 – 16.00 hodin

Počet tříd: 2

Počet pedagogických zaměstnanců: 1 - vedoucí učitelka, 3 - učitelky

Počet provozních zaměstnanců: 1 – uklízečka, školnice

5.1 Přijímání dětí do naší mateřské školy

Předškolní vzdělávání se organizuje pro děti ve věku zpravidla od 3 do 6 let, nejdříve však pro děti od 2 let. Od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne pátého roku věku, do zahájení povinné školní docházky dítěte, je předškolní vzdělávání povinné. Přijímání dětí se řídí veřejně dostupnými kritérii - nástěnka v šatně dětí, webové stránky obce. O přesném termínu zápisu a podrobnostech, je veřejnost včas informována formou oznámením na viditelném místě –vchodové dveře MŠ, informační leták, vývěsná skříňka, internetové stránky školy a obce.

6 CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

6.1 Pojetí a cíle předškolního vzdělávání

Cílem vzdělávání je doplňovat a podporovat rodinnou výchovu, zajistit dítěti prostředí s dostatkem mnohostranných a přiměřených podnětů k jeho aktivnímu rozvoji a učení. Naše předškolní vzdělávání smysluplně obohacuje denní program dítěte v průběhu jeho předškolních let a poskytuje dítěti odbornou péči. Usilujeme o to, aby první vzdělávací krůčky dítěte byly stavěny na promyšleném, odborně podepřeném a lidsky i společensky hodnotném základě. Čas prožitý v mateřské škole musí být pro dítě radostí, příjemnou zkušeností a zdrojem dobrých a spolehlivých základů do života. Snažíme se usnadňovat dítěti jeho další životní i vzdělávací cestu. Naším cílem je proto rozvíjet osobnost dítěte, podporovat jeho tělesný rozvoj a zdraví, jeho osobní spokojenost a pohodu. Napomáhat mu v chápání okolního světa a motivovat je k dalšímu poznávání a učení, přibližovat mu normy a hodnoty touto společností uznávané. Legislativním ukotvením tzv. společného vzdělávání a zahájením procesu nového způsobu podpory vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných je naše ŠVP přizpůsobeno individuálním podmínkám těchto dětí. V zájmu zajištění propojenosti a plynulé návaznosti úzce spolupracujeme se základní školou.

6.2 Metody a formy práce

Školní vzdělávací program „KROK ZA KROKEM“ se maximálně přizpůsobuje vývojovým, fyziologickým, kognitivním, sociálním a emocionálním potřebám dětí této věkové skupiny. Dbáme na to, aby tato vývojová specifika byla při vzdělávání dětí v plné míře respektována. Nabízíme vhodné vzdělávací prostředí. Pro dítě vstřícné, podnětné, zajímavé a obsahově bohaté, v němž se dítě může cítit jistě, bezpečně, radostně a spokojeně.

Vzdělávání je důsledně vázáno k individuálním potřebám a možnostem jednotlivých dětí, včetně vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, dětí nadaných a dětí od dvou let. Každému dítěti je poskytnuta pomoc a podpora v míře, kterou individuálně potřebuje, a v kvalitě, která mu vyhovuje. Působení učitelek vychází z pedagogické diagnostiky – z pozorování a uvědomění si individuálních potřeb a zájmů dítěte, ze znalosti aktuálního stavu jeho vývoje, konkrétní životní a sociální situace, pravidelného

sledování jeho vývoje a vzdělávacích pokroků. Díky profesionálnímu přístupu a úzkou spoluprací s SPP Moravské Budějovice můžeme zajistit, aby pedagogické aktivity probíhaly v rozsahu potřeb jednotlivých dětí, aby každé dítě bylo stimulováno, byla podporována jeho poznávací motivace. Dítě se tak prostřednictvím vzdělávacích aktivit postupně rozvíjí v základních dovednostech (motorických, poznávacích atd.) vzhledem ke svým optimálním možnostem tak, aby docílilo úspěchu. Toto pojetí umožňuje vzdělávat společně v jedné třídě děti bez ohledu na jejich rozdílné schopnosti, učební předpoklady a věk.

Školní vzdělávací program „KROK ZA KROKEM“ uplatňuje integrovaný přístup. Vzdělávání probíhá na základě integrovaných bloků, které jsou rozděleny do čtyř částí. Ty nabízejí vzdělávací obsah v přirozených souvislostech, vazbách a vztazích. Obsah bloků vychází ze života dítěte, je pro ně smysluplný, zajímavý a užitečný. Realizace bloků poskytuje dítěti širokou škálu různých aktivit a nabízí mu hlubší prožitky. Dítě tak získává skutečné činnostní výstupy – kompetence.

- kompetence k učení
- kompetence k řešení problémů
- kompetence komunikativní
- kompetence sociální a interpersonální
- kompetence činnostní a občanské

Úroveň kompetencí bývá u dětí různá. Většina dětí bývá otevřená, dychtivá po poznacích, o vše se zajímá. Některé děti tuto schopnost nemají a jsou více zaměřeni na pohyb a praktický život. K naplňování všech vytýčených cílů jsou pro nás důležité prostředky, prostřednictvím kterých bychom chtěli dosáhnout očekávané kompetence.

Jsou to například:

- variabilní pohádkové aktivity
- hry na téma rodiny
- hry a činnosti, které umožňují dětem samostatné vystupování
- cvičení organizačních činností
- dostatek kladných příkladů a vzorů prosociálního chování
- přiměřené činnosti, kde by dítě mělo možnost dosáhnout úspěchu
- sebeobslužné činnosti všeho druhu

- činnosti vyvolávající u dětí radost, spokojenost a pohodu
- vstřícná a citlivá komunikace s dítětem
- hry a činnosti vyžadující vůli, vytrvalost a sebeovládání
- hry sociální a interaktivní
- hry s danými pravidly
- činnosti, kde učitelka dostatečně ocení snahu a úsilí dítěte
- hry a činnosti, kde má dítě možnost si uvědomit vlastní síly, schopnosti a úspěch chování
- kooperativní činnosti ve dvojicích a skupinách
- akce, kdy dítě naslouchá druhému, společná setkávání
- hry a činnosti, kde se dítě setkává s modelovými situacemi, kdy se učí respektovat druhého
- hry a činnosti, které vedou k ohleduplnosti, potlačují sobectví a lakotu, kde je dítě schopno řešit jednoduchý spor
- poskytování dětem kladného vzoru v jednání, pracovitosti jiných lidí, úcta k jejich práci
- činnosti a situace, kde se dítě podílí na přípravě společenských zábav a slavností
- příležitosti, kde poznávají mravní hodnoty lidí, hodnoty věcí
- hry a činnosti, kde má dítě dostatek prostoru k sebevyjádření a k sebeuplatnění
- situace, kdy má dítě možnost všimnout si maličností (kladných i záporných)
- aktivity, kde má možnost projevit vlastní city, prožitky a hovořit o nich
- vyvarovat se situacím, kdy dítě prožívá pocit selhání, zklamání
- vyvarovat se situacím vedoucím k nezdravému soutěžení

I při tomto způsobu práce jsou pro tvorbu i realizaci vzdělávací nabídky využívány metody a prostředky „klasických“ specifických didaktik jednotlivých oborů výchovně vzdělávacích činností (metodik) zaměřených na práci s předškolním dítětem a odpovídajících psychologickým a didaktickým specifikám předškolního vzdělávání. Tématické bloky jsou charakteristické v obecné rovině z hlediska hlavních cílů a obsahu. Pedagog konkretizuje cíle a obsah, navrhuje konkrétní nabídku činností a prostředků k jejich realizaci. Každý blok uzavře pedagog evaluační činností na úrovni třídy. Výsledky vedou pedagoga k plánování dalších činností.

Pravidla plánování tematických bloků:

- témata dětem blízká, vycházet z jejich prožitků

- rozmanitá činnost, plánovat i pobyt venku
- pružně reagovat na podněty a situace
- vyváženost řízených a spontánních činností
- prolínání oblastí RVP PV
- dbát na rozvoj osobnosti dítěte
- dbát na individuální potřeby dětí

Cílem vzdělávání je získat dovednosti v oblasti psychické, sociální, tělesné, estetické, pracovní a rozumové. ŠVP vychází z potřeb dětí, z analýz absolvovaných vzdělávacích seminářů, studií odborné literatury a postupně získávaných vlastních zkušeností. Je přizpůsoben možnostem a podmínkám školy. Pro školu je vypracován také „Plán enviromentální výchovy“, který je každoročně aktuálně doplňován.

7 CÍLOVÉ OBLASTI PRO DĚTI PŘEDŠKOLNÍHO VĚKU

7.1 Dítě a jeho tělo

Dílčí vzdělávací cíle

- uvědomění si vlastního těla
- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí
- rozvoj a užívání všech smyslů
- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody ostatních
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu

Vzdělávací nabídka

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezonní činnosti, míčové hry apod.)
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují, a jejich praktickým používáním
- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovňovací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
- smyslové a psychomotorické hry
- konstruktivní a grafické činnosti
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí

- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozících při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- zachovávat správné držení těla
- zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
- zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
- pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem

- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami

Rizika :

- denní režim nevyhovující fyziologickým dětským potřebám a zásadám zdravého životního stylu
- nedostatečný respekt k individuálním potřebám dětí (k potřebě pohybu, spánku, odpočinku, látkové výměny, osobního tempa a tepelné pohody, k potřebě soukromí apod.)
- omezování samostatnosti dítěte při pohybových činnostech, málo příležitostí k pracovním úkonům
- nerespektování rozdílných tělesných a smyslových předpokladů a pohybových možností jednotlivých dětí
- neznalost zdravotního stavu a zdravotních problémů dítěte
- omezování spontánních pohybových aktivit, nepravidelná, málo rozmanitá či jednostranná nabídka pohybových činností
- absence či nedostatek řízených pohybových aktivit vedoucích k osvojení nových pohybových dovedností
- nevhodné prostory pro pohybové činnosti a nevhodná organizace z hlediska bezpečnosti dětí
- dlouhodobé statické zatěžování bez pohybu, uplatňování nevhodných cviků a činností, nevhodné oblečení při pohybových činnostech
- nedostatek či zkreslení elementárních informací o lidském těle, o jeho růstu a vývoji, o funkcích některých částí a orgánů, o zdraví i možnostech jeho ohrožení, způsobech ochrany zdraví a bezpečí
- nevhodné vzory chování dospělých v prostředí mateřské školy

- nedostatečně připravené prostředí, nedostatečné vybavení náčiním, nářadím, popř. nedostatečné využívání vybavení a dalších možností apod.

7.2 Dítě a jeho psychika

Záměrem vzdělávacího úsilí učitele v oblasti psychologické je podporovat duševní pohodu, psychickou zdatnost a odolnost dítěte, rozvoj jeho intelektu, řeči a jazyka, poznávacích procesů a funkcí, jeho citů i vůle, stejně tak i jeho sebepojetí a sebenahlížení, jeho kreativity a sebevyjádření, stimulovat osvojování a rozvoj jeho vzdělávacích dovedností a povzbuzovat je v dalším rozvoji, poznávání a učení.

Tato oblast zahrnuje tři „podoblasti“:

7.2.1 Jazyk a řeč

Dílčí vzdělávací cíle (co učitel u dítěte podporuje):

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)

Vzdělávací nabídka

- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)
- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
- samostatný slovní projev na určité téma
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů

- vyprávění toho, co dítě slyšelo, či vidělo
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- prohlížení a „čtení“ knížek
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest
- činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
- vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
- domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
- formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
- učit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
- chápat slovní vtip a humor
- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- utvořit jednoduchý rým
- poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
- rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci

- sledovat očima zleva doprava
- poznat některá písmena a číslice, popř. slova
- poznat napsané své jméno
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon

Rizika:

- prostředí komunikačně chudé, omezující běžnou komunikaci mezi dětmi i s dospělými
- málo příležitosti k samostatným řečovým projevům dítěte (spontánním i řízeným) a slabá motivace k nim
- špatný jazykový vzor
- vytváření komunikativních zábran (necitlivé donucování dítěte k hovoru, nerespektování dětského ostychu vedoucí k úzkosti a strachu dítěte)
- časově a obsahově nepřiměřené využívání audiovizuální, popř. počítačové techniky, nabídka nevhodných programů (nevhodná volba či časté a dlouhodobé sledování pořadů televize, videa apod.)
- nedostatečná pozornost k rozvoji dovedností předcházejících čtení a psaní
- omezený přístup ke knížkám

7.2.2 Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

Dílčí vzdělávací cíle

- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
- vytváření základů pro práci s informacemi

Vzdělávací nabídka:

- přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí
- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.)
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.
- námětové hry a činnosti
- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity)
- řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové)
- činnosti zaměřené na vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médii apod.)
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce)
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině
- činnosti zaměřené na seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplnou praktickou aplikaci
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všítat si (nového, změněného, chybějícího)
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- přemýšlet, vést jednoduché úvahy a také vyjádřit to, o čem přemýšlí a uvažuje
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
- chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
- učit se nazpaměť krátké texty, vědomě si je zapamatovat a vybavit
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
- nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim

Rizika:

- nedostatek příležitostí k poznávacím činnostem založeným na vlastní zkušenosti
- převaha předávání hotových poznatků slovním poučováním a vysvětlováním
- příliš racionální, hotový a uzavřený výklad světa
- omezený prostor pro vyjádření a uplatnění představivosti a mimoracionálního poznávání
- převažující důraz na pamětní učení a mechanickou reprodukci, málo názornosti i prostoru

pro rozvoj fantazie

- zahlcování podněty a informacemi bez rozvíjení schopnosti s nimi samostatně pracovat
- málo příležitosti a prostoru k experimentaci a exploraci a samostatnému řešení konkrétních poznávacích situací
- nedostatek porozumění a ocenění úspěchu či úsilí
- nedostatek času a prostředků pro spontánní hru, k jejímu rozvinutí a dokončení

7.2.3 Sebepojetí, city, vůle

Dílčí vzdělávací cíle

- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)
- získání relativní citové samostatnosti
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci

Vzdělávací nabídka:

- spontánní hra
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné
- činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení
- příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- cvičení organizačních dovedností
- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další)
- sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte
- cvičení v projevování citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště záporných)

emocí, např. hněvu, zlosti, úzkosti)

- hry na téma rodiny, přátelství apod.
- výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.)
- činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností; záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly, věkem, zeměpisným místem narození, jazykem) a v čem jsou si podobní
- dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zloba, údiv, vážnost apod.)
- činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
- rozhodovat o svých činnostech
- ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
- vyjadřovat souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
- uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- vyvíjet volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
- zorganizovat hru
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí

- prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
- zachycovat a vyjadřovat své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)

Rizika:

- málo vlídné, nevstřícné, strohé, nelaskavé a málo přátelské prostředí, kde dítě nenalézá dostatek lásky a porozumění
- nedostatek možností projevovat vlastní city, sdělovat citové dojmy a prožitky a hovořit o nich
- nepřiměřené nároky na dítě, časté negativní hodnocení, kdy dítě opakovaně prožívá pocit selhání
- nedostatečné uznání a oceňování úsilí či úspěchu dítěte
- jednání, které dítě pociťuje jako křivdu a vnímá jako násilí
- spěch a nervozita, omezování možností dítěte dokončovat činnost v individuálním tempu, nevhodné zásahy a přerušování činností dětí dospělými
- stresy a napětí, nejistota, nedostatek ochrany a osobního soukromí
- nevhodné vzory a modely chování (netaktní komunikace, nedostatek sociálního citění, ohleduplnosti a tolerance, necitlivé vztahy a postoje okolí)
- nedostatečná motivace dětí k jejich sebevyjádření a sebeuplatnění
- málo podnětů a aktivit podporujících estetické vnímání, citění, prožívání a vyjadřování

7.3 Dítě a ten druhý

Záměrem vzdělávacího úsilí učitele v interpersonální oblasti je podporovat utváření vztahů dítěte k jinému dítěti či dospělému, posilovat, kultivovat a obohacovat jejich vzájemnou komunikaci a zajišťovat pohodu těchto vztahů.

Dílčí vzdělávací cíle (co učitel u dítěte podporuje)

- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)
- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- rozvoj kooperativních dovedností
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými

Vzdělávací nabídka:

- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy
- společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- aktivity podporující sbližování dětí
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.)
- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.
- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije – rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat), mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi)
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých

- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením
- Očekávané výstupy :(co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)
- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
- odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
- chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
- spolupracovat s ostatními
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
- vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)

Rizika:

- nedostatek pozitivních příkladů a vzorů prosociálního chování, málo vstřícné postoje dospělých k dítěti i k sobě navzájem
- nedostatečně psychosociálně „bezpečné“ prostředí, neautentické, s nedostatkem porozumění a tolerance

- nedostatek empatie, neposkytování empatické odezvy na problémy dítěte
- příliš ochránářské či příliš nevěšmavé prostředí
- autoritativní vedení, direktivní zacházení s dítětem
- manipulace dítěte tzv. pozitivními prostředky (citovými prostředky, chválením bez opodstatnění)
- nedůstojné jednání, zesměšňování, ponižování
- prostředí, které nabízí málo možností ke spolupráci a komunikaci s druhým
- časté organizování soutěživých činností a podporování nezdravé soutěživosti
- nejednoznačně formulovaná pravidla chování ve vztahu k druhému, nedodržování přijatých pravidel, špatný vzor
- nemožnost spolupodílet se na volbě činností a témat, které se v mateřské škole realizují
- nedostatečná pozornost tomu, jak dítě řeší své spory a konflikty s druhým dítětem
- příliš časté vystupování učitele v roli soudce
- nedostatečný respekt k vzájemným sympatiím dětí a malá podpora dětských přátelství
- soustředění pozornosti pouze na verbální formy komunikace

7.4 Dítě a společnost

Záměrem vzdělávacího úsilí učitele v oblasti sociálně-kulturní je uvést dítě

do společnosti ostatních lidí a do pravidel soužití s ostatními, uvést je do světa materiálních i duchovních hodnot, do světa kultury a umění, pomoci dítěti osvojit si potřebné dovednosti, návyky i postoje a umožnit mu aktivně se podílet na utváření společenské pohody ve svém sociálním prostředí.

Dílčí vzdělávací cíle:

- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí
- porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí
- rozvoj schopnosti žít ve společnosti ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte

- rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat
- rozvoj společenského i estetického vkusu

Vzdělávací nabídka:

- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy
- spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě
- různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích
- přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků, tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.)
- tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a třibení vkusu
- receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének)
- setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě
- hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role dané pohlavím, profesní role, herní role) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává
- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí

- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností apod.)
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamujících dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.)

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo, až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
- pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
- chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
- porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
- adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou

k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí

- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát férově
- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)
- zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)

Rizika:

- nedostatek estetických a etických podnětů a příležitostí k jejich kultivovanému prožívání a vyjádření
- přítomnost nevhodných, podbízivých a nevkusných podnětů
- nevhodný mravní vzor okolí (děti jsou svědky nespravedlivého, nezdvorného, hrubého, ironického, popř. agresivního chování, netolerantních, necitlivých či nevšímavých postojů apod.) včetně nevhodných vzorů v médiích
- příliš mnoho nefunkčních pravidel ve skupině, děti se nepodílejí na jejich vytváření, ne všichni je dodržují (např. někteří dospělí)
- zvýhodňování a znevýhodňování některých dětí ve skupině
- schematické mravní hodnocení bez možnosti dítěte vyjádřit vlastní úsudek
- nedostatek příležitostí k nápravě jednání, které bylo proti pravidlům

- ironizování a znevažování úsilí dítěte
- potlačování autonomního chování dítěte v zájmu zkratkovitého dosažení vnější disciplíny a poslušnosti
- nevšímavost k nevhodné komunikaci a jednání mezi dětmi, přehlížení nežádoucího chování některých dětí, schematické řešení konfliktů bez zjišťování příčin jejich vzniku chybějící informace o tom, jak se chránit před nebezpečím hrozícím od neznámých lidí
- nedostatek příležitostí k rozvoji uměleckých dovedností dítěte a k vytváření jeho estetického vztahu k prostředí, ke kultuře a umění

7.5 Dítě a svět

Záměrem vzdělávacího úsilí učitele v environmentální oblasti je založit u dítěte elementární povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí – počínaje nejbližším okolím a konče globálními problémy celosvětového dosahu – a vytvořit elementární základy pro otevřený a odpovědný postoj dítěte (člověka) k životnímu prostředí. Součástí této oblasti je i dopravní výchova- základní informace, prevence.

Dílčí vzdělávací cíle:

- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- poznávání jiných kultur
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí

- základy bezpečnosti silničního provozu

Vzdělávací nabídka:

- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety
- aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů)
- sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé
- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy),
- využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím
- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat
- praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (živá i neživá příroda, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)
- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)
- praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami)
- využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními dítěti srozumitelnými reáliemi o naší republice

- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.)
- ekologicky motivované herní aktivity (ekohry)
- smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí

Očekávané výstupy: (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
- zvládat běžné činnosti a požadavky kladené na dítě i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)
- osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxis mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje) a že s těmito změnami je třeba v životě počítat, přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně pomáhat pečovat o okolní životní

prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)

Rizika:

- nedostatek příležitostí vidět a vnímat svět v jeho pestrosti a změně, v jeho dění a řádu
- nedostatečné a nepřiměřené informace, nedostatečné, nepravdivé nebo žádné odpovědi na otázky dětí
- jednotvárná, málo rozmanitá nabídka činností, málo podnětné, málo pestré a málo obměňované prostředí nebo prostředí nepřehledné, neupravené, neuspořádané, s nadbytkem hraček a věcí
- výběr a nabídka témat, která jsou životu dítěte příliš vzdálená, pro jeho vnímání a chápání náročná, která přesahují přirozenou zkušenost dítěte a nejsou pro dítě prakticky využitelná
- užívání abstraktních pojmů, předávání „hotových“ poznatků
- převaha zprostředkovaného poznávání světa (obraz, film)
- nedostatek pozornosti prevenci vlivů prostředí, které mohou být pro dítě nezdravé a nebezpečné
- nedodržování pravidel péče o zdravé prostředí v provozu mateřské školy
- špatný příklad dospělých (chování ohrožující životní prostředí, neekologické postoje, xenofobní chování, lhostejnost k problémům kolem sebe a neochota podílet se na jejich řešení)
- uzavřenost školy a jejího vzdělávacího programu vůči existujícím problémům a aktuálnímu dění

8 VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ MLADŠÍCH TŘÍ LET

8.1 Dítě a jeho tělo

Rozvíjet tělesné schopnosti přirozenými pohybovými činnostmi, při nichž převládají pohyby lokomoční – chůze, běh, skok, lezení, základní návyky pro správné držení těla, zautomatizováním již zvládnutých pohybů (poloha a pohyb paží i nohou v různých polohách těla), provádění dechových cviků, relaxačních cviků, procvičování lezení, chůze, běhu, skoku, házení a cviky na obratnost a odvalu, rozvoj touhy zkoumat a objevovat.

Pro děti do 3 let jsou nepřijatelné tyto cviky: kotoul vzad, skok do hloubky větší než výška dítěte od pasu k zemi, delší výdrže ve stojích a výdrže paží, přetahy a přetlaky, vzpory a visy za ruce, chůze po ruce, široké stoje rozkročné (provazy), doskoky na tvrdou podložku.

Chůze:

- zdokonalení pravidelnosti kroku s připojením pohybů paží, chůze v rytmu udávaném bicími nástroji, říkadly apod.
- vypěstování optimální reakce na různé zvukové a zrakové podněty rozvoj schopnosti chůze s přenášením předmětů nebo hraček, s překračováním čáry, lana
- podpora odvahy vystupovat a sestupovat po mírně šikmé ploše
- do schodů bez držení, z nízkých překážek bez držení
- zvládá chůzi v různém tempu
- reaguje na zvukové a zrakové podněty
- přenáší předměty
- zvládá slalomovou chůzi, překračuje čáry a předměty

Běh:

- zautomatizování návyku zapojení paží a harmonického pohybu celého těla
- rozvoj schopnosti opakovaně krátkodobě běžet (10-15 sekund), běžet od mety k metě, běžet na smluvený signál, popř. běžet při hrách s jednoduchými pravidly
- vytvořit správnou reakci na změnu tempa, popř. střídat běh, dřep, sed a leh

Skok:

- seskakování z výšky 20 – 30 cm
- přeskakování z nohy na nohu

- vyskok do výšky (s dosahováním na předměty nad hlavou)
- rozvoj dovednosti odrazit se ze stoje
- zvládnutí nácvičku skoku obounož (jednonož) na místě i do dálky z místa
- zvládnutí přebíhání překážek ležících na zemi, umístěných těsně nad zemí

Lezení:

- zdokonalení dovednosti lezení „po čtyřech“ a plížení
- zdokonalení dovednosti bezpečného přelézání a podlézání překážek
- rozvoj dovednosti plížení po bříšku, k cíli, mezi překážkami
- rozvoj dovednosti zdolávat dětské průlezky samostatně i s dopomocí, prolézání tunelem

Házení:

- rozvoj obratnosti uchopováním a manipulací s předměty různých tvarů, materiálů, hmotnosti
- zvládnutí předávání míčků z ruky do ruky, hází míčem o zem
- zvládnutí přehození papírové koule správným hodem přes zavěšené lano
- dovednost hodit předmět (různých tvarů) do koše umístěného ve výši hlavy horním obloukem, na cíl umístěný na zemi

Začátky akrobatických cvičení:

- vytvoření dovednosti základních postojů a poloh a jejich zdokonalení v přesnosti a plynulosti provedení
- vytvoření schopnosti orientace v prostoru
- rozvoj schopnosti stoje na jedné noze (přednožování, unožování, nízké zanožování)
- vytvoření dovednosti plynulého válení z boku na bok, zvládá kotoul vpřed s dopomocí

Hudebně-pohybové chvílky:

- vypěstování smyslu pro rytmus v reakci na zvukové podněty (tleskání, podupy, poskoky na místě i z místa při říkadlech a písničkách, taneční improvizace na výrazně rytmickou dětskou hudbu)

Seznamování s vodou:

- nebát se vody, namočit si ruce i obličej

- posilování radosti z chůze či běhu v brouzdališti (voda do výše kolen)

Sáňkování a lyžování:

- rozvoj přirozeného pohybu v obtížnějším prostředí
- umět zacházet se saněmi, kluzáky
- podporovat touhu překonávat strach ze skluzu, z jízdy po mírném svahu

Otužování:

- rozvoj adaptačních schopností v obtížnějších přírodních podmínkách (častý pobyt venku)

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí):

- činnosti vedoucí ke zdokonalování chůze (chůze v tempu udávaném bicím nástrojem, při říkadle; slalom, překračování nízkých překážek); chůze po schodech nahoru bez držení; běhu (maximální doba běhu 10-15 vteřin; běh na smluvený signál); skoků a poskoků (přeskakování: např. lana ležícího na zemi, skákání snožmo, skoky ve dřepu (žába), skoky z nohy na nohu, skákání na měkkou podložku (z výšky i z dálky); natahování se pro různé předměty; přelézání, podlézání a lezení na žebřík/žebřiny s oporou; válení sudů; kolébka (předchází kotoulu); chůze po kladině; výstup na překážku a sestup z překážky; houpání na laně (za ruce); podávání a házení lehkých předmětů (přehazování papírových koulí přes lano, předávání míčků z ruky do ruky, hody míčem o zeď/zem, házení kroužků a míčků do koše umístěného nad hlavou dítěte (trénink házení horním obloukem); posílání předmětů, stavění složitějších a členitějších staveb z různého materiálu podle naznačovaného záměru i podle vlastní fantazie; seznamování se a hra s různým materiálem (písek, voda - přelévání, tráva, listí, dřívka, kameny, plastelína, papír – trhání, skládání, nalepování, korálky - navlékání)
- zdravotní cviky: předklon a záklon hlavy, otáčení hlavy za hračkou; v lehu na zádech přitisknout bedra a ramena k zemi, jízda na kole v lehu na zádech; napodobení ptáka, stříšky; prohýbání páteře ve vzporu klečmo (kočička); protahování paží, krčení, protřepávání; pérování (v kolenou) zařazovat jednoduché rytmické pohyby paží, nohou, tleskání, podupy, kroky a poskoky na místě i z místa (spojení s básničkou, písničkou);
- taneční improvizace na dětskou hudbu; jednoduché tanečky; cval vpřed (koník); hra na dětské hudební nástroje; rozvíjení sluchové citlivosti na zvucích hudební i nehudební povahy; poznávání některých hudebních nástrojů (i podle zvuku); poznávání rozdílů ve výšce a síle

tónů; poznávání písni podle melodie; zařazování hry na nástroje do příběhů, zpívat písně malého rozsahu; spojování zpěvu s rytmickým doprovodem; zařazování říkadel a popěvek i do mimohudebních činností; hrát s dětmi jednoduché pohybové hry

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech):

- chůze do schodů i ze schodů
- překonávání vzdálenosti skokem (již dříve skok na místě, z malé výšky)
- stoj na jedné noze
- navlékání korálků
- napodobování vertikální, horizontální a kruhové čáry při kresbě
- jíst lžící, převléknout se, rozepínat knoflíky
- samostatně použít toaletu, umýt si ruce
- znát a pojmenovat viditelné části těla, projevovat samostatnost a vynalézavost v sebeobsluze, samostatnost při umývání v závislosti na režimu dne

8.2 Dítě a jeho psychika

Postupně pojmenovat části těla, znát předměty denní potřeby a jejich použití, poznat jednoduchá jídla, znát své jméno, příjmení, značku, znát jména dalších dětí, orientovat se v prostředí MŠ, znát běžné dopravní prostředky, poznat běžné druhy ovoce a zeleniny, s pomocí uklízet hračky, třídít předměty čtyř barev (žlutá, modrá, zelená, červená), třídít předměty čtyř tvarů (kostka, kulička, stříška, válec), rozlišovat vlastnosti předmětů (krátké – dlouhé, teplé – studené, mokré – suché, čisté – špinavé), reaguje na změnu místa (sem, tam), reagovat na změnu polohy věcí, osob (polož, pověs, zahod', sedni si, vstaň, lehni si, klekni si atd.), chápat jednoduchá označení času (ráno, večer, brzy, hned, potom, rychle, pomalu atd.), rozlišovat zvuky, poznat známé předměty a činnosti na obrázku, napodobovat hru, rozumět jednoduché hovorové řeči, klást jednoduché otázky a umět na ně odpovídat, rozumět, vyjadřovat se jednoduchými větami, zapamatovat si jednoduché verše a říkadla, krátkodobě se soustředit na hru, dokončit započatou činnost, požádat o hračku, dělit se o hračku s kamarádem, poprosit, poděkovat, pozdravit.

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí):

- rozvoj zvědavosti, všímavosti, pozorování jednoduchých znaků i nápadných vlastností předmětů
- pozorování a poznávání jednoduchých věcí, činností a jevů v různých obměnách, poznávání smyslu a návaznosti
- znát a jednoduše označit dění v různých prostředích
- rozlišování nápadnějších vlastností vnímaných předmětů, třídění dle velikostí i barev (žlutá, modrá, zelená, červená), dle tvaru (kostka, kulička, válec), dle vlastností (krátký x dlouhý, teplý x studený,..)
- reagování na jednoduché výzvy
- chápání některých často používaných časových označení (ráno, večer, pomalu, rychle, hned, potom,..)
- rozlišování různých zvuků
- rozvoj prvků cílevědomosti, samostatnosti, rozvoj paměti

- rozvoj schopnosti rozumět jednoduché hovorové řeči a vyjadřovat se v rozmanitých situacích běžného života
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a plně prožívat, vyjadřovat se k nim
- vzbuzení a rozšíření citových vztahů k dětem, zaměstnancům MŠ
- rozvoj snahy o samostatnou manipulaci a experimentaci s hračkami,
- předměty v souvislosti s posilováním soustředěnosti na určitou činnost vnímání pocitu osobní jistoty a sebevědomí
- respektování požadavku přiměřené opatrnosti a starosti o bezpečí své i ostatních dětí, rozvoj pocitu odpovědnosti

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech):

- reprodukovat krátké říkanky, básničky
- sestavit větu (minimálně o třech slovech)
- vyprávět jednoduchý příběh, který vícekrát slyšelo, chápat pojmy (např. slovo pes neoznačuje jednoho konkrétního psa)
- chápat, že pomocí obrázku může vyjádřit něco konkrétního
- rozlišovat ve skupině maximálně 4 prvků (když předmět zmizí, hledá jej)
- rozlišovat barvy (zelená, modrá, žlutá, červená)
- dokázat formulovat svou představu o tom, na co si bude hrát
- mluvit o sobě v první osobě
- znát své jméno, pohlaví

8.3 Dítě a ten druhý

Rozvoj přirozené touhy pomáhat v běžných situacích, zapojení se do společenských her, zapojování se do důležitých událostí v MŠ (oslavy, dílny pro rodiče...), vnímání a pozorování života kolem sebe, vnímání a pozorování prostředí, pozorování starších dětí, dodržování pravidel slušného chování, pravidel vytvořených v MŠ, usměrňování svých požadavků vůči jiným, rozvoj dorozumívacích schopností a spolupráce s blízkými lidmi a dětmi.

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí):

- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- vést děti k dialogu při hrách
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech):

- půjčit druhému hračku
- dítě by mělo znát jména ostatních dětí ve třídě; spolupracovat s druhými

8.4 Dítě a společnost

Využívání nabízených možností (např. tanečků, rytmizací, zpěvu, jednoduchých dětských písniček, zhudebňování říkanek, sluchových cvičení, hra se stavebnicemi různých tvarů a velikostí, stavení kostek na sebe, práce s plastelínou, vystřihování, lepení, vhadzování a vkládání předmětů, hra na obchod, na maminku, malování, kreslení, modelování, atd.) pro tvorbu společenské role v MŠ. Každodenní seznamování se a pozorování práce, rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních, spolupracovat, podílet se na společných činnostech, přijímat základní hodnoty v tomto společenství, rozvoj raného dětského poznávání, formování počátečních postojů k okolnímu prostředí, rozvoj orientace ve známém prostředí.

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí):

- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- navozovat radostnou náladu při přípravě svátků
- podněcovat děti k pozorování, rozvoj spontánní tvořivosti, radost z tvoření a objevování, rozvíjení smyslu pro estetiku, manuální motoriky;
- propojování emoční sféry s výtvarným tvořením

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech):

- znát některé lidské činnosti
- poznat některá povolání, např. podle výrazného oblečení (požárník, lékař, policista)

8.5 Dítě a svět

Vytváření pěkného a pozitivního vztahu k místu, ve kterém dítě žije, podporování raného dětského poznávání, formování počátečních postojů k okolnímu prostředí. Rozvoj orientace ve známém prostředí, vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem a přírodou živou i neživou, rozvoj poznatků o základních přírodních, společenských, demografických, kulturních a jiných jevech, zaměřovat pozornost dětí na vše zajímavé, co se kolem děje, povzbuzovat aktivitu dětí ve vyhledávání zajímavých objektů pro pozorování. Kontakt s přírodou spojený s aktivním pohybem a hrami, sledování změn v přírodě během roku, používání přírodních materiálů při hře; učit dítě šetrně zacházet s hračkami, obrázky, knihami, vést děti k přiměřené opatrnosti.

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí):

- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, krátké výlety
- pojmenovávat, co k čemu slouží, vědět, co kam patří
- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat
- praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává
- podněcovat děti v konkrétních situacích ke smysluplným otázkám, učit děti odpovídat na přiměřené otázky

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech):

- pojmenovat každodenní činnosti a věci, předměty denní potřeby, základní druhy jídel
- orientovat se v prostoru školky i na zahradě
- znát stálé místo předmětů ve školce, které používá
- znát běžné dopravní prostředky
- mít povědomí o běžných přírodních jevech (slunce, mraky, déšť, vítr, sníh, led...); o nápadných přírodních proměnách v rámci změn ročních období
- rozlišovat stromy, keře, květiny (ne však druhy)
- poznávat běžné druhy ovoce a zeleniny

- poznávat druhy zvířat
- rozlišovat základní barvy, tvary, velikosti (třídít, až později pojmenovávat)
- chápat označení pro časové vztahy (ráno, večer, hned, potom).

Rozvoj sebeobsluhy a hygienických návyků

Dodržovat přiměřenou čistotu při stolování, samostatně jíst a pít s částečnou dopomocí, udržovat osobní hygienu – umět použít záchod (chlapci umět malou stranu vykonávat ve stoje), umět si umýt a utřít ruce, obličej, umět smrkat a používat kapesník, umět se částečně svlékat a oblékat, zouvat a obouvat.

Rozvoj pracovních schopností

Umět navlékat kroužky na tyčku, navlékat větší korálky, trhat papír, skládat papír, umět nalepovat jednoduché tvary, zatloukat hřebíky do polystyrénové desky, stříhat dětskými nůžkami, modelovat váleček, kuličku, placku, stavět stavby z kostek.

Rozvoj hudebních dovedností

Zpívat krátké melodické písničky, rytmizovat, tančit jednoduché tanečky, napodobovat hru na tělo.

Rozvoj výtvarných schopností

Malovat prstovými barvami, čmárat křídou na chodník, rozlišovat a pojmenovat základní barvy - alespoň 4, nakreslit sluníčko, postavu – hlavonožce, správně držet tužku, štětec.

9 VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ PŘEDŠKOLNÍHO VĚKU

Pří výchově a vzdělávání dětí předškolního věku se držíme náplně ŠVP PV „KROK ZA KROKEM“.

Je kladen důraz na propojenost s ŠVP základní školy.

Výchova a vzdělávání obsahuje **gramotnosti**:

1. předmatematická
2. enviromentální
3. předčtenářská
4. finanční

Náplň výchovného vzdělávání musí respektovat individuality dětí – vyhledávání talentů, pomoc dětem ze sociálně slabého nebo méně podnětného prostředí. Zaměřujeme se na osobnostní vývoj. Kulturně sociální a hygienické návyky se u dětí rozvíjejí v průběhu celého výchovně - vzdělávacího procesu. Hygienickým návykům je třeba věnovat více pozornosti zejména v prvních týdnech a upevňovat je neustálým opakováním.

Je třeba děti vést k tomu, aby se postupně učily:

- navazovat sociální vztahy, komunikovat přijatelnou formou
- zapojovat se do činností ve třídě
- zachovávat pravidla chování (poděkovat, poprosit, omluvit se, neskákat do hovoru..)
- porozumět běžným pokynům, přizpůsobit se jim
- samostatně plnit úkol zadaný učitelem
- soustředit se na hru nebo vykonávaný úkol, nezabývat se ničím jiným
- mít povědomí o tom, co je dobré a špatné
- přijmout úkol, cítit zodpovědnost za jeho splnění, překonat pohodlnost, zvykat si na přiměřené ocenění výkonu, vážit si práce druhých
- samostatně se oblékat, obouvat, vázat klíčky, stolovat
- pomáhat dětem, které to potřebují, neubližovat si navzájem
- dodržovat hygienické návyky, udržovat pořádek ve svých věcech, uklízet hračky a pomůcky
- postupně se přizpůsobit školnímu režimu dne

9.1 Oblast předmatematické gramotnosti

Dílčí vzdělávací cíle: Rozvíjení logického myšlení, úsudku a přesného vyjadřování, prostorové představivosti a orientace v prostoru. Vytváření prvotních představ o čísle. Seznámení se se základními matematickými pojmy.

Vzdělávací nabídka:

- třídění předmětů dle jejich vlastností
- porovnávání, řazení
- orientace v prostoru (před, za, nad, pod, vedle, blízko, daleko, nahoře, dole, vpravo, vlevo)
- rozvoj prostorového a zrakového vnímání
- používání pojmů více, méně, stejně, přidej, uber
- procvičovat a upevňovat číselnou řadu 1–5–10 i více
- rozvíjet a upevňovat představu o množství
- přiřazovat prvky k danému počtu, k číslici
- všímání si tvarů čísel
- používání čísla k vyjádření počtu a pořadí (první, poslední...)
- rozlišování základních geometrických tvarů, umět je pojmenovat
- cvičení paměti, pozornosti a fantazie
- využívání vhodných pracovních listů (samostatná práce), didaktických her a obrazového materiálu pro rozvoj předmatematických představ.

9.2 Oblast enviromentální gramotnosti

Dílčí vzdělávací cíle: Rozvoj poznání dítěte, seznamování se základními poznatky o životě ve společnosti a přírodě v jeho nejbližším okolí. Rozvoj samostatnosti, smyslového vnímání, pozornosti, představivosti a fantazie. Seznamování s novými výtvarnými technikami a kreslícími materiály. Udržování čistoty při práci. Vytváření kladného vztahu k výtvarné činnosti

Vzdělávací nabídka:

- jméno, věk, adresa, rodina, rodiče, sourozenci
- zvyky, tradice, svátky, narozeniny
- škola, chování ve škole, získávání kladného vztahu ke škole

- osvojování základních společenských pravidel
- orientace v okolí, chování na ulici, dopravní výchova
- Česká republika, město, ulice, dům, cesta do školy
- planeta Země, ochrana přírody, počasí
- lidské tělo, jeho části, funkce, hygiena a péče o zdraví
- roční období, změny v přírodě
- vytváření časových představ (dny v týdnu, včera, dnes, zítra, části dne, měsíce)
- pojmy nadřazené a podřazené (ovoce, zelenina, stromy, květiny, dopravní prostředky, nábytek, zvířata, sporty...)
- seznámení se životem zvířat, péče o ně, vytváření kladného vztahu ke všem živým tvorům
- práce dospělých, druhy povolání
- využívání vhodných pracovních listů (samostatná práce), didaktických her a obrazového materiálu pro rozvoj poznání.
- používání jednoduchých pracovních nástrojů
- cvičení v rozeznávání barev základních i doplňkových
- naučit se vnímat barvy kolem sebe
- kreslení a malování na velkou plochu papíru
- kreslení křídou, mokrou houbou na tabuli
- dokreslování obrázků, omalovánky
- vystřihování, vytrhávání, nalepování, práce s temperou, vodovými barvami, tuší, suchými pastely, voskovkami, pastelkami, inkoustem, zmizíkem, klovatinou...
- zapouštění barev, rozmývání barev, frotáže, koláže, tiskání, otisk rukou, kresba prstem
- práce s přírodními materiály – dekorativní práce
- pěstování citu pro úpravu a čistotu práce.

9.3 Oblast předčtenářské gramotnosti

Dílčí vzdělávací cíle: Rozšiřování slovní zásoby a vytváření správné gramatické stavby jazyka. Rozvoj správné výslovnosti, komunikativních dovedností, plynulého vyjadřování, paměti a myšlení. Osvojování

básní a říkadel, rytmizace, dramatizace. Vytváření základů pro práci s informacemi (knihy, časopisy, encyklopedie). Seznámení s dětskou literaturou. Vytváření pozitivního vztahu ke knize, výchova k čtenářství, správné zacházení s knihou. Vytváření základních dovedností při práci s tužkou.

Vzdělávací nabídka:

- vedení dětí ke správné výslovnosti, hlasitosti i správnému tempu řeči
- rozvíjet správné dýchání
- procvičovat jazykovou obratnost, motoriku mluvidel
- rozšiřování aktivní i pasivní slovní zásoby
- rozvíjení komunikativních dovedností pomocí didaktických her, obrázků, hraček, rozhovorů
- vést k odpovědím celou větou, tvorba otázek a odpovědí
- vést děti k povědomí o gramatické správnosti prostřednictvím pohádek, povídek
- zvládání běžné dorozumívací situace – ptát se, odpovídat, vyřídit jednoduchý vzkaz
- rozvíjení dialogu mezi dětmi a učitelem – jednoduché vyprávění, popis
- soustředění pozornosti na poslech pohádky, pochopení textu, postupně jednoduše reprodukovat obsah, pochopit souvislosti
- probouzet zájem o básničky, říkanky, rozpočítadla
- rozvíjet paměť, představivost, fantazii
- rozvíjet sluchovou analýzu a syntézu
- rytmizace slov, říkadel, vytleskávání, sluchové rozlišování délky samohlásek
- popis obrázků podle časové posloupnosti, vyprávění dle obrázků
- dramatizace pohádek, využití maňásků, loutek, masek
- návštěva kulturních pořadů, školní knihovny
- kontrola a upevňování správného sezení a držení těla při psaní
- rozvoj jemné motoriky a grafomotorických dovedností potřebných k výuce
- grafomotorické cviky procvičovat pomocí různého grafického materiálu - kresba prstem (prstové barvy), houbou a vodou na tabuli, štětcem a barvou na papír, křídou, špejlí, fixou, pastelkou, tužkou
- trénování správného úchopu psacího a kreslicího načiní (před psáním a kreslením zařazovat uvolňovací cviky paží, spojování pohybu s říkadly)

- rozlišování čar a vlnovek, barev, dlouhý, krátký – podobnosti a odlišnosti (různé druhy čar – svislé, šikmé, rovné, vlnovky, smyčky, psaní do linek...)

Poznámka: Na jazykovou výchovu je třeba klást důraz v průběhu celého dne, při každé činnosti. Dětem s nesprávnou či vadnou výslovností je věnována individuální péče, popřípadě je jim doporučena docházka k logopedovi.

9.4 Oblast finanční gramotnosti

Dílčí vzdělávací cíle: Prostřednictvím vyprávění s obrázky, rozhovoru, besedy, si uvědomovat své životní potřeby i potřeby své rodiny, jak je možné tyto potřeby uspokojit, jak se dříve platilo a čím. Poznávat význam peněz, jak se k nim přichází, jak vypadaly dříve a nyní, jak je důležité s nimi správně hospodařit.

Vzdělávací nabídka:

- na obchod
- na poštu
- na dopravu
- na řemesla (vyráběly různé výrobky: hrníčky, talířky, pekly koláčky, vyráběly šperky, řeznické výrobky, hudební nástroje, z kostek a krabiček stavěly nákupní střediska)
- Co bychom koupili rodičům nebo kamarádovi pro radost?
- Co všechno potřebujeme, abychom žili spokojeně?
- Potřebujeme peníze, odkud jsou?
- Co by se stalo, kdybychom peníze neměli?
- Co se nikdy za peníze koupit nedá?
- Jak můžeme spořit?
- Musíme půjčené peníze vrátit a proč?
- Co se stane, když vše hned utratíme?
- Co znamená: "Kdo šetří, má za tři"?

9.5 Oblast tělesného rozvoje

Dílčí vzdělávací cíle: Umožnit dětem radost z pohybu, rozvíjet jejich základní pohybové dovednosti, posilování pohybové výkonnosti, zvyšování tělesné zdatnosti. Rozvíjet a podporovat přirozenou chuť k pohybu.

Vzdělávací nabídka:

- nácvik správného držení těla, rozvíjet koordinaci pohybu
- seznamování s tělovýchovným nářadím, poučení o bezpečnosti (respektování pravidel)
- rozvíjení pohybových dovedností dětí
- seznámení se základními tělovýchovnými povely
- rozvoj hrubé motoriky, lezení, skoky, poskoky, přeskoky, seskoky na měkkou podložku, skoky na trampolíně, běh
- orientace v prostoru, reakce na zvukový signál
- cvičení na nářadí – lavičky, žebřiny
- cvičení s náčiním – míčky, švihadla, obruče, tyče
- zdravotní cvičení, pravidelné rozcvičky, cvičení s hudbou
- chůze po schodech, lavičce, kladince
- překonávání překážek – překážková dráha
- probouzet zdravé soutěžení jednotlivců, družstev
- hry s míčem – házení, chytání, koulení, přehazování, hod na cíl
- přetahování, rovnovážná cvičení
- hry na sněhu, na školní zahradě, v lese
- pravidelné vycházky do přírody
- plavecký výcvik
- pohybové hry, honičky, tanečky.

9.6 Oblast hudebního rozvoje

Dílčí vzdělávací cíle: Povzbuzování muzikálnosti dětí a jejich pohybové kultury. Jednoduchá rytmizace, tanec. Nácvik písní pro předškolní věk. Seznamování se s hudebními nástroji.

Vzdělávací nabídka:

- dechová a artikulační cvičení, rytmizace říkadel
- rozlišování zvuků hudebních nástrojů
- zpěv písniček s důrazem na správnou melodii a rytmus
- zpěv za doprovodu elektronických kláves i dle instrumentálního doprovodu na CD
- vytleskávání rytmu, vyjadřování rytmu pohybem
- zpěv potichu – nahlas
- reagování na pokyny – kdy začít, sledování přede hry
- seznamování s technikou hry na jednoduché hudební nástroje (napodobování, rozlišování)
- doprovod písní hrou na hudební nástroje, hrou na tělo (tleskání, pleskání, dupání)
- vyjádření hudby přirozeným pohybem, reagovat na změnu rytmu
- poslech hudby, písniček
- poznávání známých písní podle úryvku z melodie – hudební hádanky
- nácvik jednoduchých tanečků.

Poznámka: Děti mají rády hudbu, je proto vhodné jim poskytnout tyto aktivity při různých příležitostech v průběhu dne, jelikož přispívají k odreagování dětí, k překonání únavy a ke koncentraci jejich pozornosti.

10 VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpurných opatření. Tyto děti mají právo na bezplatné poskytování podpurných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpurná opatření realizuje mateřská škola.

Podpurná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpurná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpurná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ. Začlenění podpurných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Stanovené rámcové cíle i očekávané výstupy ŠVP jsou pro všechny děti společné. Při plánování a realizaci vzdělávání dětí s přiznanými podpurnými opatřeními má učitelka na zřeteli fakt, že se děti ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto dětí je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Při vzdělávání dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami pedagog zahrnuje do svých vzdělávacích strategií podpurná opatření.

Důležitou podmínkou úspěšnosti předškolního vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je nejen volba vhodných (potřebám dětí odpovídajících) vzdělávacích metod a prostředků, které jsou v souladu se stanovenými podpurnými opatřeními, ale i *uplatňování vysoce profesionálních postojů* učitelů i ostatních pracovníků, kteří se na péči o dítě a jeho vzdělávání podílejí. Rozvoj osobnosti dítěte s přiznanými podpurnými opatřeními závisí na citlivosti a přiměřenosti působení okolí mnohem více, než je tomu u dítěte, které není ve svých možnostech primárně omezeno.

Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracuje učitel úzce s rodiči a dalšími odborníky, využívá služby školských poradenských zařízení.

Podpurná opatření 1. stupně

- Má-li dítě obtíže při vzdělávání, škola zpracuje plán pedagogické podpory dítěte /PLPP/, který zahrnuje mj. popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka a podpurná opatření prvního stupně; plán pedagogické podpory bude vyhodnocen nejpozději po třech měsících. Podkladem

pro zpracování PLPP je ŠVP PV.

- PLPP viz příloha č. 1
- Nebude-li poskytování podpůrných opatření prvního stupně postačující, doporučí škola vyšetření dítěte ve školském poradenském zařízení. Zprávu z vyšetření obdrží zákonní zástupci dítěte, škola dostane doporučení a na jeho základě sestaví individuální vzdělávací plán, který obsahuje mj. podpůrná opatření druhého až pátého stupně (dle doporučení školského poradenského zařízení).
- Nejsou-li podpůrná opatření dostačující, školské poradenské zařízení vydá doporučení stanovující jiná podpůrná opatření, případně stejná podpůrná opatření vyššího stupně.

Podpůrná opatření 2. - 5. stupně

- Od druhého stupně podpory jsou podpůrná opatření stanovována SPC po projednání se školou a zákonným zástupcem dítěte. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou a školským zařízením stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb.
- Pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně je podkladem pro zpracování individuálního vzdělávacího plánu /IVP/ doporučení SPC. Na úrovni IVP je možné na (v případech stanovených Přílohou č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.) V tomto plánu se vzdělávací obsah upraví tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi dětí, a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima.
- IVP viz příloha č. 2
- Úpravy obsahu a realizace vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně podpůrných opatření jsou předmětem metodické podpory. Pedagogickým pracovníkům je zajištěna metodická podpora formou dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

10.1 Systém péče o děti s přiznanými podpůrnými opatřeními ve škole

- tvorba, realizace a vyhodnocování PLPP u těchto dětí je prováděna na základě pokynu ředitelky školy a za spolupráce s pedagogy, popř. jinými odborníky
- tvorba, realizace a vyhodnocování individuálních vzdělávacích plánů u těchto dětí je prováděna na základě pokynu ředitelky školy a za spolupráce s pedagogy, se SPC, popř. jinými odborníky;

10.3 Podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

Pro úspěšné vzdělávání těchto dětí škola umožní:

- uplatňování principu diferenciacce a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností a při stanovování obsahu, forem i metod výuky
- stanovená podpůrná opatření při vzdělávání dětí
- při vzdělávání dítěte, které nemůže vnímat řeč sluchem, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho potřebám a s jehož užíváním má zkušenost
- při vzdělávání dítěte, které při komunikaci využívá prostředky alternativní nebo augmentativní komunikace, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho vzdělávacím potřebám
- spolupráci se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství (zejména při tvorbě IVP)

Pokud zákonný zástupce dítěte přes opakovaná upozornění a vysvětlení důsledků nenavštívil školské poradenské zařízení za účelem nastavení podpůrných opatření ve vzdělávání dítěte a způsobil tak dítěti obtíže při vzdělávání /protože škola sama dostatečná podpůrná opatření vytvořit nemůže/ může se škola obrátit na zástupce orgánu veřejné moci (OSPOD) a v souladu se zákonem o sociálně právní ochraně dětí požádat o součinnost.

11 VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Škola prostřednictvím kvalitní pedagogické diagnostiky vyhledává mimořádně nadané děti a formou integrovaného vzdělávání a individualizované výuky podporuje rozvoj jejich talentu.

Rozvoj a podpora mimořádných schopností a nadání dítěte je zajišťována:

- předkládáním vyššího stupně složitosti nabízených činností
- využitím vhodných didaktických pomůcek, materiálů
- volbou vhodných metod, forem výuky
- individuálním přístupem
- prací s interaktivní tabulí - vzdělávací programy
- nabízenými specifickými činnostmi

12 KOMPETENCE

12.1 Kompetence k učení

Dítě ukončující předškolní vzdělávání:

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislosti, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, které dítě obklopují, o jejich rozmanitostech a proměnách, orientuje se v řádu a dění v prostředí ve kterém žije
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje, chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí, poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnosti a záměrně si zapamatuje, při zadané práci dokončí to, co započalo, dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno se dostat k výsledkům
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí

12.2 Kompetence k řešení problémů

Dítě ukončující předškolní vzdělávání:

- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí, přirozenou motivaci k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- řeší problémy, na které stačí, známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
- problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti, postupuje cestou pokusu a omylů, zkouší, experimentuje, spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací, využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost
- při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů, pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích

- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti, - rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli) a řešení která funkční nejsou, dokáže mezi nimi volit
- chápe, že vyhýbat se řešení problému nevede k cíli, ale že se jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou, uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale za snahu.

12.3 Kompetence komunikativní

Dítě ukončující předškolní vzdělávání:

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými
- chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, telefon apod.)
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit, má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku.

12.4 Kompetence sociální a personální

Dítě ukončující předškolní vzdělávání:

- samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- uvědomuje si, že za sebe i za své jednání odpovídá a nese důsledky

- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování, vnímá nespravedlnosti, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídí, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje, v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku, je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- spolupodílí se na společných rozhodnutích, přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti, dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim
- při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně, nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout
- je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí, a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou, dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování.

12.5 Kompetence činnostní a občanské

Dítě ukončující předškolní vzdělávání:

- svoje činnosti a hry se učí plánovat, řídit a vyhodnocovat
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- odhaluje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem
- chápe, že se může o tom, co dělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení, k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, váží si práce i úsilí druhých, - zajímá se o druhé i o to, co se děje kolem, je otevřené aktuálnímu dění
- chápe, že zájem o to, co se děje kolem, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem, a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je

zachovávat

- uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat, chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí, a že je může ovlivnit
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

13 CÍLE MATEŘSKÉ ŠKOLY

- zabezpečovat uspokojování přirozených potřeb dítěte
- obohacovat denní program dítěte a poskytovat odborný přístup
- poskytnout speciálně pedagogickou péči, zlepšovat životní i vzdělávací šance dětí
- zajistit integraci
- rozvíjet osobnost dítěte, jeho originalitu, jedinečné vlastnosti
- rozvíjet talent dítěte
- podporovat tělesný rozvoj a zdraví u dětí
- rozvoj řečových dovedností a podporu logopedické prevence
- zajistit dětem mladším tří let
- rozvíjet týmovou práci
- propagovat zdravý životní styl

14 VZDĚLÁVACÍ OBSAH

Tématický plán a hlavní cíle pro jednotlivé měsíce je přizpůsoben všem dětem, včetně dětem se speciálními vzdělávacími potřebami, nadaným dětem i dětem mladších tří let.

PODZIM ČARUJE

14.1 Září

My se školky nebojíme

Kamarádi – moje rodina

Barvy podzimu

Blízké okolí

Dítě a jeho tělo

- rozvoj grafomotoriky
- učit se sebeobslužným činnostem

Dítě a jeho psychika

- pomocí vhodného režimu, organizace a laskavého přístupu usnadňovat dětem adaptaci
- rozvoj komunikačních dovedností a kultivovaného projevu
- reagování na jednoduché výzvy
- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad

Dítě a ten druhý

- přivítání dětí i jejich rodičů v mateřské škole
- navození atmosféry důvěry a pohody pomoc dětem i rodičům se orientovat v novém prostředí
- osvojování dovedností k podpoře osobní pohody
- rozvíjet v dětech smysl pro spolupráci, pomáhat navozovat kontakty mezi jednotlivými dětmi
- posilování prosociálního chování ve vztahu k autoritě, škole, k rodině, druhým dětem ve skupině
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi a dospělými

Dítě a společnost

- rozvoj sounáležitosti ve společenství ostatních lidí

- rozvoj spolupráce, tolerance a přizpůsobování se kolektivu třídy

Dítě a svět

- budování vztahu k místu a prostředí, ve kterém žije
- zaměřit se na poznávání sociálního prostředí

Vzdělávací nabídka:

- hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, rodič, dospělý, učitelka)
- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí v němž žije – rodina (funkce rodiny), mateřská škola (vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi)
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností
- aktivity podporující sbližování dětí
- hry, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého (dělení se, obdarovávání, pomoc druhému)
- didaktické hry
- zjistit jazykové schopnosti jednotlivých dětí
- stanovení pravidel soužití ve třídě
- soustředěně poslouchat četbu pohádek, následný rozbor, dramatizace
- dokázat odpovědět na návodné otázky k přečtenému textu
- vytleskávání svého jména, příjmení a jiných slov, určování hlásky na začátku slova „Co slyšíš?“
- učíme se básničky
- člověk a příroda – jak využíváme větru, deště, koloběh vody v přírodě, co dokáže vítr – vánek, vítr, vichřice, uragán - pokusy
- prohlížíme si dětské časopisy a dětské knížky
- orientujeme se v prostoru mateřské školy a okolí
- rozeznáváme jednotlivé barvy
- poznáváme základní geometrické tvary
- činnosti zaměřené na předčíselné představy přiměřené věku dítěte
- určování počtu, řazení předmětů podle počtu, hry s kostkou, přirozená čísla, číselná řada

- jednoduchá rytmizace říkadel, hra na tělo
- zpíváme s kytarou, opakujeme známé písničky a učíme se nové písničky - zařazení popěvku
- seznámení s Orffovými nástroji
- kresba tuší, vodovými barvami, pastelkami, kreslíme křídou na tabuli
- pracujeme s omalovánkami
- rozvíjíme grafomotorické dovednosti – správné držení tužky, uvolnění zápěstí, krouživé pohyby, v prostoru, vytváření spirály zvenčí, vertikální čáry vedle sebe, horizontální a vertikální čáry
- otisky rukou (vytvoření třídního „tabla“) - skládání stavebnic (Lego, Puzzle...), hry s korálky
- práce s papírem – skládání, dokreslování, lepení (můj kamarád, moje kamarádka) - sestavování různých tvarů a velikostí papírových krabiček, lepení (můj dům, můj pokoj) - sestavování z barevných vršků od PET lahví
- stavba z dřevěných kostek: „Naše škola“
- seznámení s prostředím hřiště, respektování pravidel bezpečnosti, cvičební úbor
- orientace v prostoru, pohyb podle pokynů, dechová a uvolňovací cvičení - chůze a běh za doprovodu jednoduchých rytmických nástrojů
- pohybové hry
- nácvik hodů a chytání, kopaná, hra s míčem
- soutěživé hry ve družstvech
- logopedická cvičení

14.2 Říjen

Podzim přichází

Podzimní práce

V lese, na zahradě, na poli

Dítě a jeho tělo

- osvojování návyků k podpoře vlastní pohody
- upevňování základních hygienických návyků
- rozvíjení tělesné schopnosti přirozenými pohybovými činnostmi

Dítě a jeho psychika

- rozvíjení receptivní a produktivní stránky jazyka pomocí vyprávění, četby, převyprávování pohádek, příběhů i skutečných zážitků
- rozvíjení schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
- rozvíjení logického myšlení
- rozvíjení smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorového myšlení k myšlení slovně logickému

Dítě a ten druhý

- vytváření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění
- podpora utváření pozitivních vztahů mezi dětmi, navozování přátelství

Dítě a společnost

- rozvíjení mravního a estetického vnímání, cítění a prožívání

Dítě a svět

- osvojování základních poznatků o světě, životě, přírodě a jejich proměnách
- rozvíjení povědomí dětí o různých druzích lidské činnosti
- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm

Vzdělávací nabídka:

- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí a práce (využití praktických ukázek z okolí dítěte, tématické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů)
- rozšiřovat slovní zásobu, její aktivní používání (hádanky, hlavolamy, labyrinty, hry s obrázky)
- využití školní tabule a stíracích tabulek
- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm
- popis obrázků
- umět charakterizovat roční období
- podzimní práce – přísloví „Bez práce nejsou koláče“ - Co je „pranostika“?
- seznámení se s některými podzimními pranostikami
- poznávat život ptáků (vědět, že někteří odlétají)

- poznat a pojmenovat některá volně žijící zvířata - (krtek, ježek, žížala, ...)
- pozorovat a poznávat ovocné stromy v okolí při pobytu venku, všítat si změn v přírodě - četba z knih
- básničky s podzimní tematikou
- rozvíjet sluchové dovednosti při rozkladu slov
- dramatizace pohádky
- využití k prostorové představivosti (před, za, hned za, první, poslední, ...)
- činnosti zaměřené na předčíselné představy přiměřené věku dítěte
- dokresli kuličky hrášku, brambory do košíku
- poznáváme písmenko v textu
- slova, která hláskou začínají, zkusíme psát velké tiskací písmenko
- dechová cvičení, rytmičtce říkadel
- opakování písní z minulého období podle přání dětí – nácvik nových písní
- doprovod na dětské hudební nástroje (triangl, dřevěné hůlky, bubínek, činelky,...)
- malování a kreslení
- zapouštění barev
- omalovánky: ovoce a zelenina
- kresba tuší kolorovaná vodovými barvami
- práce s bramborovými tiskátky, tiskání hadříkem, houbičkou, domalování detailů temperovými barvami, prstové otisky
- grafomotorické cviky
- skládání papíru
- stříhání
- modelování – podzimní druhy ovoce a zeleniny
- využití přírodnin
- nácvik správného držení těla, koordinace pohybu - pohybové hry na říkanky a písničky
- procvičování skoků a poskoků mezi překážkami, postřeh, pohotovost
- praktické užívání technických přístrojů, hraček, dalších předmětů a pomůcek -štetec, vodové barvy, prstové barvy, nůžky

- rozvoj zvědavosti, všímavosti, pozorování jednoduchých znaků i nápadných vlastností předmětů
- procházky lesem, do okolí, sledování změn v přírodě kolem sebe, pozorování práce na poli
- logopedická cvičení

14.3 Listopad

Já a moje tělo

Zdraví (dítě a jeho hygiena, osobní hygiena)

Bacil Vasil

Dítě a jeho tělo

- osvojování poznatků o vlastním těle, péči o zdraví, osobní hygiena vytváření zdravých životních návyků a postojů
- rozlišování aktivit zdravých prospěšných a škodlivých
- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsah pohybu koordinace ruky a oka)

Dítě a jeho psychika

- rozvoj verbální a neverbální komunikačních schopností
- rozvoj kultivovaného projevu rozvíjení schopností a dovedností vyjadřovat pocity, dojmy a prožitky podpora přirozené dětské zvědavosti, radosti a zájmu
- postupně pojmenovat části těla
- znát předměty denní potřeby a jejich použití
- poznat jednoduchá jídla
- znát své jméno, příjmení, značku, znát jména dalších dětí, orientovat se v prostředí MŠ

Dítě a ten druhý

- posilování kamarádských vztahů a utužování vztahů třídy

Dítě a společnost

- vytváření podvědomí o mezilidských a morálních hodnotách uznávaných v dané společnosti

Dítě a svět

- rozvíjení schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, podílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, rodině, k ostatním dětem)
- osvojování dovedností potřebných k vykonávání základních činností

Vzdělávací nabídka:

- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti
- rozvíjet komunikativní schopnosti
- postupně pojmenovat části těla, některé orgány, znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji
- vyjadřování pocitů - emoce
- znát předměty denní potřeby a jejich použití
- poznat jednoduchá jídla
- znát své jméno, příjmení, značku, znát jména dalších dětí, orientovat se v prostředí MŠ
- zvyšovat používání přídavných jmen
- význam hygieny, čistoty osobní i okolí pro zdraví člověka, přísloví „Čistota půl zdraví“, „V zdravém těle zdravý duch“, co je očkování, zdravé a nezdravé potraviny, péče o zuby
- jaká pravidla dodržujeme, když jsme nemocní -kýchání do kapesníku, kašel, rýma, co nemocný potřebuje (péče, klid, léky, vitamíny)
- činnosti zaměřené na předčíselné představy přiměřené věku dítěte
- hra na obchod
- význam vhodného oblékání pro otužování
- učit se vyjadřovat své pocity a city
- procvičování pravé a levé ruky
- básničky a písničky
- vyhledávání stejných tvarů
- četba z knihy
- poznávání geometrických tvarů
- vytleskávání slov, příprava na určování počtu slabik ve slovech

- vytleskávání rytmu, vyjádření hudby pohybem
- písničky z pohádek, poslech CD, pohybové vyjádření
- vymalovánky
- grafomotorické cviky
- používání různých materiálů a technik
- stříhání a lepení
- stavebnice, puzzle, stavby z kostek
- pochod, běh, skoky, poskoky
- honičky, pohybové hry
- využití relaxačních technik
- logopedická cvičení

ZIMA ČARUJE

14.4 Prosinec

Těšíme se na Vánoce

Adventní čas (předvánoční radovánky)

Vánoce jsou tu

Dítě a jeho tělo

- rozvíjení grafomotoriky a jemné motoriky
- rozvoj senzomotorického vnímání
- základní návyky pro správné držení těla, zautomatizováním již zvládnutých pohybů (poloha a pohyb paží i nohou v různých polohách těla)
- provádění dechových cviků, relaxačních

Dítě a jeho psychika

- rozvíjení schopnosti vytvářet a upevňovat citové vazby v rodině i ve svém okolí
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování)

- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení
- podpora rozvoje paměti, pozornosti, představivosti a fantazie

Dítě a ten druhý

- podpora schopností a dovedností pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem

Dítě a společnost

- vytváření pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevat

Dítě a jeho svět

- osvojování dovedností potřebných k spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí

Vzdělávací nabídka:

- receptivní a produktivní hudební činnosti
- sluchové rozlišování hudebních nástrojů
- tvořivé využívání hudebních nástrojů k vyjádření pocitu a nálad v návaznosti na umělecké dílo (píseň, pohádka, báseň)
- tvůrčí hudební a hudebně pohybové činnosti podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování
- dramatizace pohádek
- rozvíjení dialogu – vyprávění nad obrázky – téma „Vánoce“
- třídít, řadit, rovnat předměty podle určitého pravidla
- orientace v číselné řadě
- pravá a levá strana na svém těle
- seznamování s tradicemi a zvyky Vánoc
- četba ukázek s vánoční tematikou
- pomáháme lesní zvěři v zimě
- počet slabik ve slově
- nácvik písní
- poslech a zpěv vánočních koled, zpěv písní se zimní tematikou
- pohybové hry se zpěvem
- tématické práce se zimním a vánočním obsahem

- omalovánky, stříhání, lepení
- pracovní listy
- grafomotorické cviky
- pohybové hry
- cvičení na žebřinách, lavičce, žíněnce - zdravotní cviky, cvičení s obručemi, relaxace využití přírodních podmínek – hry na sněhu
- rozvoj adaptačních schopností v obtížnějších přírodních podmínkách – sních
- logopedická cvičení

14.5 Leden

Tři králové

Zimní příroda (proměny přírody)

Zvířata v zimě

Zimní sporty

Dítě a jeho tělo

- rozvíjení pohybové obratnosti
- osvojování základních poznatků a tělovýchovné sportu
- osvojování návyků zdravého životního stylu

Dítě a jeho psychika

- osvojování dovedností, jež předcházejí čtení a psaní, rozvíjení zájmu o psanou podobu jazyka
- rozvíjení pozitivního vztahu k učení a rozvíjejícím činnostem
- rozvíjení sebedůvěry, upevňování zdravého sebevědomí, uvědomění si vlastní identity

Dítě a ten druhý

- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s dospělými

Dítě a společnost

- rozvoj primárních kulturně společenských postojů

Dítě a svět

- vytváření schopnosti přizpůsobit se běžným změnám
- formování počátečních postojů k okolnímu prostředí
- rozvoj orientace ve známém prostředí.

Vzdělávací nabídka:

- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí a práce (využití praktických ukázek z okolí dítěte, tématické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů)
- přímé pozorování objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenování jejich vlastností (velikost, barva, tvar, vůně, zvuk..)
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- hry podporující tvořivost, představivost a fantazii
- dramatizace pohádek
- rozvíjení dialogu – vyprávění nad obrázky
- zimní oblečení a sportovní potřeby pro zimní sporty – bruslení, sáňkování, lyžování, co je olympiáda, vlastnosti sportovce
- třídít, řadit, rovnat předměty podle určitého pravidla, řešení labyrintů
- orientace v číselné řadě
- manipulace s předměty, dokreslí daný počet, vybarví geometrické tvary podle diktátu, pojmy: více, méně, stejně
- orientace v prostoru i rovině
- poznat hlásku v psaném textu, zakroužkovat danou hlásku
- dětské jazykolamy a breptadla
- nácvič písniček a básniček – doprovod na Orffovy nástroje
- hudební hádanky
- omalovánky
- kresba a malba
- grafomotorické cviky

- konstruktivní hry
- pohybové hry
- hry na sněhu – klouzačka, jízda na bobech, koulování, stavění sněhuláka
- logopedická cvičení

14.6 Únor

Masopust

Hádej, čím jsem

Můj den

Co nám týden dal

Celý rok

Dítě a jeho tělo

- rozvíjení psychické i fyzické zdatnosti - osvojování návyků zdravého životního stylu

Dítě a jeho psychika

- prostřednictvím podstatných znaků rozlišovat a orientovat se v časových vztazích v rámci dne, týdne a roku
- osvojování dovedností, jež předcházejí čtení a psaní, rozvíjení zájmu o psanou podobu jazyka
- upevňování výslovnosti a vyjádření schopností
- vytváření základů pro práci s informacemi

Dítě a ten druhý

- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností

Dítě a společnost

- vytváření podvědomí o mezilidských a morálních hodnotách

Dítě a svět

- osvojování si podvědomí o sounáležitosti s ostatním světem
- rozvoj pochopení pro fakt, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale i naopak poškozovat a ničit

Vzdělávací nabídka:

- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové)
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů související s denním režimem, běžnými proměnami a vývojem, přibližující dítěti přirozené časové i logické poloupnosti dějů a událostí
- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tématické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání)
- činnosti zaměřující se na podporu pozitivního vztahu k činnostem a k učení, podpora zájmu o učení
- vytváření základu pro práci s informacemi
- didaktické hry
- bajky, poučení z bajek
- učíme se rozlišovat řádek a sloupek - procvičujeme číselnou řadu, geometrické tvary, více – méně, pravolevá orientace
- lidové slavnosti – masopust
- nácvik písní
- rytmické doprovody k písním, hra na tělo
- kreslení a malování
- modelování
- grafomotorické cviky
- vystřihovánky, vytrhávání a lepení papíru
- hry na sněhu a pokusy se sněhem
- procvičovat obratnost a pohotovost, pohybové hry
- akrobatická cvičení
- logopedická cvičení

JARO ČARUJE

14.7 Březen

Jaro přichází

Domácí zvířata a jejich mláďata

Svátky jara

Dítě a jeho tělo

- rozvoj ovládnání pohybového aparátu a tělesných funkcí
- rozvoj tvůrčí hudební a hudebně pohybové činnosti podněcující tvořivost a nápaditost

Dítě a jeho psychika

- posilování radosti z objevování
- podporování zájmu a zvědavosti
- upevňování kultivovaného projevu

Dítě a ten druhý

- upevňování respektu k autoritám
- rozvoj tolerance a přizpůsobivosti

Dítě a společnost

- upevňování základních hodnot uznávaných v dané společnosti

Dítě a svět

- upevňování pocitu sounáležitosti s přírodou

Vzdělávací nabídka:

- přímé pozorování dějů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku
- pozorování blízkého prostředí a života v něm
- poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitosti a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)
- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystému
- bajky, poučení z bajek
- určujeme více – méně – stejně

- poezie, próza, předčítání o jaru z časopisů, poslech a nácvik jednoduchých jarních říkadel
- rytmické hry, nácvik písní
- malba temperami
- grafomotorické cviky
- skládky a vystřihovánky
- velikonoční zvyky a tradice, říkadla
- práce s papírem
- konstruktivní a tvořivé hry, puzzle
- zdravotní cviky s náčiním
- běh se zastavením na signál - kotoul vpřed, válení sudů
- pohybové a míčové hry
- logopedická cvičení

14.8 Duben

Volně žijící zvířata

Den Země

Škola

Dítě a jeho svět

- rozvoj pohybové a manipulační schopnosti
- osvojování si věku přiměřených praktických dovedností

Dítě a jeho psychika

- osvojování si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální
- rozvoj funkcí paměti, pozornosti, představivosti a fantazie

Dítě a ten druhý

- upevňování emočních vztahů k blízkému okolí, živým bytostem
- rozvoj povědomí o ochraně svého bezpečí i bezpečí druhých

Dítě a společnost

- osvojování potřebných dovedností, postojů a návyků a přijímání základních všeobecně uznávaných společenských, morálních a estetických hodnot

Dítě a svět

- rozvoj pozitivního přístupu k životu ve všech jeho formách
- rozvoj schopnosti klást otázky a samostatné hledání odpovědí
- enviromentální výchova

Vzdělávací nabídka:

- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, rozlišování slabik v návaznosti na rytmus
- dramatizace pohádky
- poslech literárního textu s porozuměním - návštěva knihovny
- samostatný slovní projev na určité téma
- hry s obrázky - procvičování pojmů: nad, pod, za, vedle, nahoře, dole
- ekologicko motivované hravé aktivity (ekohry)
- tvořivé činnosti s využitím přírodních materiálů
- učíme se rozlišovat krátká a dlouhá slova (vytleskávání, hra na tělo)
- ochrana životního prostředí – Den Země, Čistá Vysočina, čarodějnice
- rytmizace a melodizace říkadel, rozpočítadla
- modelování
- pokusy
- grafomotorické cviky
- chůze a běh v udávaném rytmu - přeskoky nízkých překážek, překážková dráha
- třídění odpadu
- činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, školní prostředí a blízké okolí
- činnosti zaměřené na udržení sluchové paměti a pozornosti
- činnosti zaměřené na předčíselné představy přiměřené věku dítěte
- osvojování si praktických dovedností přiměřených věku
- logopedická cvičení

14.9 Květen

Pohádkové jaro

Kouzla květin

Svátek maminek

Dítě a jeho tělo

- rozvoj pohybových schopností a dovedností
- rozvoj grafomotoriky, jemné i hrubé motoriky

Dítě a jeho psychika

- rozvoj výslovnosti
- rozvoj a kultivace paměti, hudebních a tanečních aktivit

Dítě a ten druhý

- upevňování emočních vztahů k rodině, přírodě

Dítě a společnost

- budování estetického vztahu k životu
- enviromentální výchova

Dítě a svět

- upevňování pocitu sounáležitosti s rodinou, s okolím a společností

Vzdělávací nabídka:

- činnosti zaměřené na sociální prostředí – rodina (funkce rodiny), mateřská škola (vztahy mezi dětmi i dospělými a kamarády)
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomoci různých výtvarných dovedností
- sledování rozmanitosti a změn v přírodě
- básničky o mamince
- vytváření elementárního podvědomí o širším přírodní, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- hledání rozdílů ve dvojicích obrázků

- pozorování přírody – kvetoucí stromy, květiny
- ochutnávka potravin – rozlišujeme různé chuti - didaktické hry
- pozorování, praktické zkoumání
- písně o jaru, o zvířatech, o mamince
- umělecké vyjádření emocí, představ a fantazie
- vnímání toho, co si přeje druhý, co potřebuje, vycházet mu vstříc
- vystřihovánky
- grafomotorické cviky
- skládanky z papíru /origami/
- střídání chůze a běhu na signál
- zdravotní cviky posilující udržení rovnováhy
- cvičení na lavičce, žíněnce, žebřinách
- míčové hry na školním hřišti
- osvojování si praktických dovedností přiměřených věku
- logopedická cvičení

LÉTO ČARUJE

14.10 Letní období

Léto ťuká na dveře

Hurá na prázdniny

Proměny přírody v létě

Lidé a čas

U rybníka

U moře

Na louce

Malý turista

Dítě a jeho tělo

- upevňování dovedností zaměřených na podporu zdraví a bezpečnosti

- rozvoj pohybových schopností a dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky a koordinace rukou
- osvojování si přiměřených praktických dovedností

Dítě a jeho psychika

- osvojování si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní
- upevňování zájmu o mluvenou i psanou podobu jazyka
- vytváření základů pro práci s informacemi – obrázkové knihy a dětské časopisy
- upevňování relativní emoční samostatnosti

Dítě a ten druhý

- vytváření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat
- ochraňování osobního soukromí a bezpečí

Dítě a společnost

- vytváření elementárního povědomí o přírodním prostředí, o jeho rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- vytváření základních kulturních a společenských postojů

Dítě a svět

- rozvíjení sounáležitosti s přírodou – živou i neživou
- multikulturní výchova

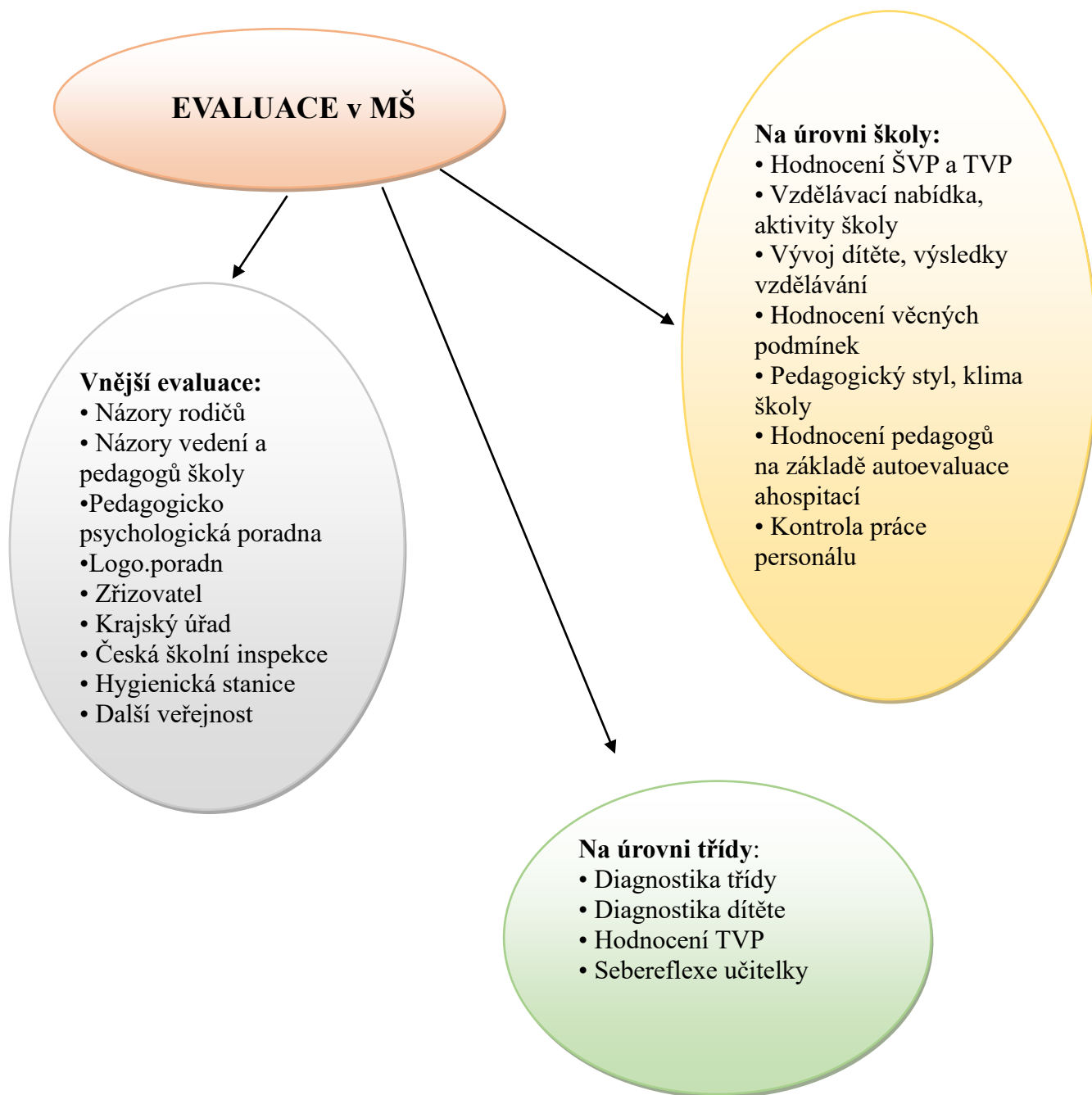
Vzdělávací nabídka:

- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, rozlišování slabik v návaznosti na rytmus
- poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitosti a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, počasí, ovzduší, roční období)
- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové)
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů související s denním režimem, běžnými

proměnami a vývojem, přibližující dítěti přirozené časové i logické poloupnosti dějů a událostí

- tvořivé využívání hudebních nástrojů k vyjádření pocitu a nálad v návaznosti na umělecké dílo (píseň, pohádka, báseň)
- tvůrčí hudební a hudebně pohybové činnosti podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování
- vyprávění toho, co dítě zažilo, slyšelo, vidělo
- poslech čtených příběhů
- dramatizace, hraní rolí
- učit se chápat rovnost všech lidí bez rozdílu barvy pleti
- skládat slova z vystřihovánek – podle vzoru
- vyprávět děj příběhu, pohádky podle obrázků
- rozvoj předmatematických představ přiměřeně k věku dítěte
- návštěva knihovny
- zpíváme nejoblíbenější písničky, opakujeme si, co jsme se naučili
- seznámení se světem s využitím IC techniky
- malování
- vystřihování
- grafomotorické cviky
- konstruktivní hry, puzzle
- sportovní a zábavné soutěže ke Dni dětí
- běh a hry v přírodě – využití přírodních podmínek
- logopedická cvičení

15 EVALUAČNÍ SYSTÉM MATEŘSKÉ ŠKOLY

15.1 Cíl evaluace

na základě pravidelného vyhodnocování a evaluace školy stále pracovat, zkvalitňovat vzdělání naší školy a to na úrovni:

- kvalita podmínek a organizace školy
- naplňování cílů ŠVP PV
- řízení a komunikace na škole
- personálního a ekonomického zabezpečení školy
- způsob zpracování a realizace integrovaných bloků
- DVVP a sebevzdělávání
- veřejné prezentace
- spolupráce školy (Obec Nové Syrovice, zákonní zástupci MŠ, místní firmy)
- úroveň výsledků práce školy vzhledem k ekonomickým podmínkám a zdrojům

materiální podmínky:

- prostory školy – vyhovující skupinovým i individuálním činnostem
- nábytek, tělovýchovné nářadí, hygienické zařízení, vybavení pomůckami, materiálem pro práci s dětmi, obměňování koutků
- hračky – vybavenost, dostupnost pro děti, pravidla používání
- výzdoba školy – estetické uspořádání
- zahrada školy – vybavenost na rozmanité pohybové aktivity životospráva
- spolupráce s vedoucí školní jídelny
- vyváženost stravy, skladba jídelníčku, dostatečný přísun tekutin, nenucení do jídla

organizační podmínky:

- pružnost denního režimu, reakce na individuální možnosti a aktuální potřeby dětí
- pedagogové se plně věnují dětem a jejich vzdělávání
- uplatňování adaptačního režimu
- vyváženost spontánních a řízených aktivit
- plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí
- dbát na osobní soukromí dítěte
- omezení spojování tříd

- dodržování zásad zdravého životního stylu, vštěpování těchto zásad dětem, přirozený vzor
- dostatek volného pohybu v MŠ, při pobytu venku (zahrada, hřiště, vycházky)
- respektování indiv. potřeb pohybových aktivit, spánku, odpočinku, psychosociální podmínky
- respektování potřeb dětí, navozování pohody, klidu, bezpečí, citlivé jednání, úměrné zatěžování dětí
- rovnocenné postavení všech dětí
- vydávání jasných a srozumitelných pokynů
- dodržování určitého řádu, určit pravidla soužití
- naslouchání, vstřícná a empatická komunikace pedagoga
- podpora dětí v samostatných pokusech, uznalost, přiměřené reakce ocenění dítěte
- vztahy dospělý x dítě – vzájemná důvěra, tolerance, ohleduplnost, zdvořilost, vzájemná pomoc, podpora

personální podmínky:

- kvalifikovanost, odbornost pedagogů
- sebevzdělávání pedagogů
- zajištění optimální pedagogické péče
- pedagogický sbor pracuje profesionálně, funguje jako tým

spolupráce s rodiči:

- spolupráce na základě partnerství – oboustranná důvěra, otevřenost, vstřícnost, porozumění, spolupráce
- možnost podílet se na dění ve škole, informovanost, spolupráce při akcích školy
- ochrana soukromí rodiny, diskrétnost
- informovanost rodičů o prospívání dítěte, společný postup při výchově a vzdělávání, spolupráce s ostatními institucemi
- dobrá komunikace, ochota spolupracovat, důvěra
- průběžně – vyhodnocování akcí na veřejnosti (fotografie)
- sponzorské dary

Evaluace výchovně vzdělávacích činností:

evaluace integrovaného bloku:

- na úrovni jednotlivých tříd evaluace podtémat

1x týdně učitelky – splnění cílů, vyhodnocení své práce, splněná očekávání, zájem dětí o nabízené činnosti a aktivity, návrhy, opatření)

evaluace ŠVP PV:

- vyhodnocení vzdělávacího obsahu 1x ročně vedoucí učitelka

– písemné zaznamenávání individuálního rozvoje a posunu dítěte

2x ročně třídní učitelka (záznamový arch, pracovní a záznamové listy)

evaluace dokumentů školy:

kontrola třídních knih - 1 x měsíčně vedoucí učitelka

Evaluace práce pedagogů a provozních zaměstnanců

evaluace práce pedagogů:

průběžně, dle potřeby – vedoucí učitelka (hospitace, pedagogické porady)

(pedagogický styl, cíle a postupy, tvořivost a improvizace, vztah k dětem, respektování potřeb dítěte, profesionalita, odbornost, plánování, příprava)

evaluace provozních zaměstnanců:

průběžně – vedoucí učitelka (dodržování vnitřních norem, pracovního řádu, pracovní doby, udržování prostor školy a zahrady, spolupráce s ostatními zaměstnanci, dodržování hygienických a bezpečnostních zásad)

15.2 Metody a prostředky

organizační porady vedoucí učitelky s učitelkami v mateřské škole - průběžně, dle potřeby

- ústní hodnocení činností

- diskuse

-hospitace - rozbor hospitací

-pozorování plánované, nahodilé

-kontrola třídní a školní dokumentace

provozní a pedagogické porady vedoucí učitelky s učitelkami - 3x ročně

- hodnocení hlavních cílů, které si škola stanovila ve svém ŠVP PV - rozbor vlastní práce

Metody hodnocení a evaluace, které může předškolní pedagog v praxi uplatnit:

- pozorování
- rozhovor s dítětem, rozhovor s rodiči, konzultace s ostatními odborníky, diskuse
- rozbor herních aktivit dítěte
- rozbor procesu učení (vhodné využití didaktických her a testů)
- rozbor jazykových projevů (úroveň komunikace)
- rozbor, analýza prací - výtvorů dítěte (např. kresby, pracovních výrobků apod.)
- rozbor osobní dokumentace dítěte
- anamnézy (rodinná i osobní)
- sociometrické metody (rozbor chování a jednání ve skupině, vztahy, postavení dítěte ve skupině apod.)
- analýza vlastní pedagogické aktivity

16 ZÁVĚR

ŠVP PV respektuje vzdělávací obsah RVP PV. Vychází z postupného rozvoje a konkrétních možností mateřské školy. Na základě ŠVP PV jsou zpracovány TVP PV. Platnost ŠVP PV je do roku 2022.

Veškeré úpravy jsou tvořeny formou dodatků ŠVP PV.